

Scan

ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร
: กรณีศึกษานาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

นางวรรณวิไล ศรีปัญญาวิชญ์

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
พ.ศ. 2552

Employee Engagement
In Thai Military Bank Public Company Limited

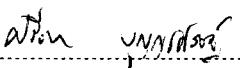
Mrs. Wanwilai Sripanyavich

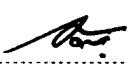
An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Business Administration
School of Management Science
Sukhothai Thammathirat Open University

2009

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร : กรณีศึกษานาครา
ชื่อและนามสกุล	ทหาร ไทย จำกัด (มหาชน)
แขนงวิชา	นางวรรณวิໄโล ศรีปัญญาวิชญ์
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
อาจารย์ที่ปรึกษา	วิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช
	รองศาสตราจารย์ศรีรนา นุญญ์เศรษฐี

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ได้ให้ความเห็นชอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ
ฉบับนี้แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ศรีรนา นุญญ์เศรษฐี)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวงศ์ตระกูลกิจ)

คณะกรรมการบันทึกศึกษา ประจำสาขาวิชาการจัดการ อนุมัติให้รับการศึกษา
ค้นคว้าอิสระฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
แขนงวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

.....
(รองศาสตราจารย์อัจฉรา ชีวงศ์ตระกูลกิจ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาการจัดการ
วันที่ ๒๕ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร : กรณีศึกษานาธนาคารทหารไทย

จำกัด(มหาชน)

ผู้ศึกษา นางวรรณวิไล ศรีปัญญาวิชญ์ ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ศรีธนา บุญญศรีย์ ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อ

การศึกษารังนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) 2) เปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคาร
ทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การศึกษารังนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรคือ พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สายปฏิบัติการและบริการที่ปฏิบัติงานที่สำนักงานใหญ่ จำนวน 367 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของเชฟเฟ่

ผลการศึกษาพบว่า 1) ระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด ทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมากที่สุดคือ ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมาย รองลงมาคือด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร ตามลำดับ 2) พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กรแตกต่างกัน และพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีอาชญาณแตกต่างกัน มีความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน และฝ่ายงานที่สังกัด แตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กรไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระครั้งนี้ สำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก รองศาสตราจารย์ศรีธน บุญญศรีย์ รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาพิทยาการจัดการ ซึ่งเป็น อาจารย์ที่ให้คำปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ท่านได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ ช่วยเหลือแก่ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นอันมีคุณค่าอย่างมากในการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนเสร็จสิ้นด้วยดีมาโดยตลอด ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่เคยประสิทธิ์ประสาทความรู้กับผู้ศึกษา มาโดยตลอดในขณะที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเล่าเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาร่วมสละเวลาตอบแบบสอบถามและให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์สำหรับการศึกษาค้นคว้าอิสระ

คุณค่าและประโยชน์ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอขอบคุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา

วรรณวิไล ศรีปัญญาวิชญ์

ตุลาคม 2552

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
กิตติกรรมประกาศ	๑
สารบัญตาราง	๗
สารบัญภาพ	๘
บทที่ 1 บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์การศึกษา	๒
กรอบแนวคิดการศึกษา	๓
สมมุติฐานการศึกษา	๓
ขอบเขตการศึกษา	๔
นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๕
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันของพนักงานต่องค์กร	๖
ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	๑๘
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๒๒
บทที่ 3 วิธีดำเนินการศึกษา	๒๖
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๒๖
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	๒๘
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๙
การวิเคราะห์ข้อมูล	๒๙
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๑
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๓๒
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความผูกพันของพนักงานต่องค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	๓๔
ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่องค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	๓๘
ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	๔๗

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	48
สรุปการศึกษา	48
อภิปรายผล	49
ข้อเสนอแนะ	51
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	56
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม	57
ข แบบสอบถาม	59
ประวัติผู้ศึกษา	65

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 4.1	จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตารางที่ 4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมาย	34
ตารางที่ 4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรให้ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	35
ตารางที่ 4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกประณานิจของอยู่เป็นสมาชิก ขององค์กร	36
ตารางที่ 4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในภาพรวม	37
ตารางที่ 4.6	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตามเพศ	38
ตารางที่ 4.7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตามอายุ	39
ตารางที่ 4.8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม ระดับการศึกษา	40
ตารางที่ 4.9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม ตำแหน่งงาน	41
ตารางที่ 4.10	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม ตำแหน่งงาน ด้านความรู้สึกประณานิจของอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร	42
ตารางที่ 4.11	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงาน	43
ตารางที่ 4.12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม ประสบการณ์งาน ด้านความเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ	44
ตารางที่ 4.13	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม อัตราเงินเดือน	45
ตารางที่ 4.14	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร/จำแนกตาม ฝ่ายงานที่สังกัด	46
ตารางที่ 4.15	จำนวนและร้อยละของพนักงานที่แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ	47

สารบัญภาพ**หน้า**

ภาพที่ 1.1	กรอบแนวคิดการศึกษา	3
ภาพที่ 2.1	องค์ประกอบค้ำจุนของเชิร์ชเบิร์ก	17
ภาพที่ 2.2	องค์ประกอบฐานใจของเชิร์ชเบิร์ก	17
ภาพที่ 2.3	โครงสร้างองค์กรของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	20

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คนเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่าที่สุดขององค์การ เพราะทรัพยากรมนุษย์จะทำหน้าที่ “บริหาร” ทรัพยากรอื่น ๆ จนกระทั่งถูกเปลี่ยนผลผลิต องค์การใดที่สามารถสร้าง พัฒนา และ นำร่องไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม องค์การนั้นย่อมมีศักยภาพที่จะปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ความสามารถขององค์การในการผลักดันให้ พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์การมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบรรลุผลการปฏิบัติงาน ในระดับสูง และผลงานที่เป็นเลิศทางธุรกิจ ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานจะคงอยู่คู่กับ องค์การ และเป็นส่วนสนับสนุนให้เกิดสินค้าและบริการ รวมไปถึงการทำให้องค์การประสบ ความสำเร็จมีกำไรสูงสุด ซึ่งเป็นมากกว่าการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้เกิดขึ้นกับพนักงาน ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุก ๆ องค์การต้องรักษาไว้ (สวนีย์ แก้วมณี 2549:12)

ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้ตอกย้ำให้ Wikฤตการณ์ของค่าเงินบาทที่อ่อนตัว และเศรษฐกิจที่ติดดอย เป็นผลให้สถาบันการเงินต่าง ๆ มีปัญหานำการดำเนินงานหลายด้าน เป็นสิ่ง ที่ผลักดันให้องค์การต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน จ нарทั่งในปี 2547 รัฐบาลได้ ประกาศใช้แผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน โดยมีเป้าหมายให้ระบบสถาบันการเงินมีประสิทธิภาพ และเสถียรภาพ แนวทางหนึ่งก็คือการสนับสนุนให้สถาบันการเงินรวมกิจกรรมเพื่อเพิ่มความ แข็งแกร่งนำไปสู่ศักยภาพในการแข่งขันที่มากยิ่งขึ้น ซึ่งนำไปสู่การควบรวมกิจการธนาคาร ระหว่าง ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) กับบรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ ธนาคารดีบีโอเอ ส.ไทยทัน มีผลให้ธนาคารมีความแข็งแกร่ง เนื่องจากผลิตภัณฑ์และฐานลูกค้าเพิ่มขึ้น

ในปี 2551 ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ได้พัฒนาโครงสร้าง โดยมีบริษัท ING เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของธนาคาร และผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วมในการบริหารธนาคาร เพื่อย้าย ฐานกำลังในด้านต่าง ๆ ให้ธนาคารมีผลิตภัณฑ์ด้านการประกันภัยและประกันชีวิต ตลอดจน ธนาคาร ได้มีการพัฒนาระบบงานบริการที่ทันสมัยเพื่อให้รองรับกับความต้องการของลูกค้า โดยมี การนำระบบและบุคลากรจากสถาบันการเงินต่าง ๆ ที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในงานด้านนั้น

เพื่อนำเสนอให้กับลูกค้าของธนาคาร ซึ่งเป็นกลุ่มที่ใช้ในการแบ่งขันกับธนาคารอื่น และเพื่อจะเป็น 1 ใน 5 ธนาคารชั้นนำของประเทศไทย ซึ่ง ณ ปัจจุบัน ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ได้มีการปรับรูปแบบโครงการสร้างองค์การและปรับปรุงนโยบายของธนาคารเพื่อให้มีความเหมาะสมทั่วทั้งประเทศในทุกสาขา โดยมีมูลค่าสินทรัพย์รวมกว่า 601,985 ล้านบาท เครือข่ายบริการของธนาคารประกอบด้วยสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา 49 แห่ง และสาขามากกว่า 470 แห่งทั่วประเทศ ปรัชญาหลักในการประกอบการของธนาคารคือการเป็น “ธนาคารไทยชั้นนำ มาตรฐานระดับโลก” ตอบสนองความต้องการของลูกค้าเดลารายให้เกิดความประทับใจ ชุดแข็งที่สำคัญของธนาคารทหารไทย คือ จากการรวมกิจการจากหลายสถาบันทำให้ธนาคารสามารถดึงศักยภาพของแต่ละแห่งมาใช้ ตลอดจนมีผลิตภัณฑ์ที่มีความหลากหลาย มีผลให้มีฐานลูกค้าเพิ่มมากขึ้น รวมถึงธนาคารได้มีการปรับปรุงรูปแบบการทำงาน โครงการสร้างองค์การ วัฒนธรรมองค์การ และให้ความสำคัญกับทรัพยากรบุคคลซึ่งเป็นหัวใจหลักแห่งความสำเร็จขององค์การมากขึ้น เพราะในธุรกิจบริการบุคคลการนับเป็นหัวใจสำคัญในการให้บริการที่ดีต่อลูกค้า ประกอบกับปรัชญาของธนาคารที่มุ่งตอบสนองความต้องการของลูกค้าสูงสุด ธนาคารจึงต้องมีการวางแผนสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจให้พนักงาน เพื่อตอบสนองพนักงานจนพัฒนาไปสู่ความรู้สึกผูกพันต่อองค์การ ซึ่งทำให้สามารถรักษาพนักงานที่มีประสิทธิภาพไว้ในองค์การ ตลอดจนสามารถดึงเอาความรู้ความสามารถที่มีอยู่ในตัวพนักงานมาพัฒนาองค์การอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากสาเหตุที่กล่าวมาข้างต้น ผู้ศึกษาจึงมีความต้องการศึกษาถึงความผูกพันของพนักงานที่มีต่องค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อเป็นเครื่องบ่งชี้แก่ฝ่ายบริหารให้ทราบถึงระดับความผูกพันของพนักงานต่องค์กร ซึ่งจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนการชี้แจงรักษาและพัฒนาพนักงานที่มีคุณภาพให้คงอยู่ เพื่อสร้างความสำเร็จให้กับองค์กรอย่างยั่งยืนตลอดไป

2. วัตถุประสงค์การศึกษา

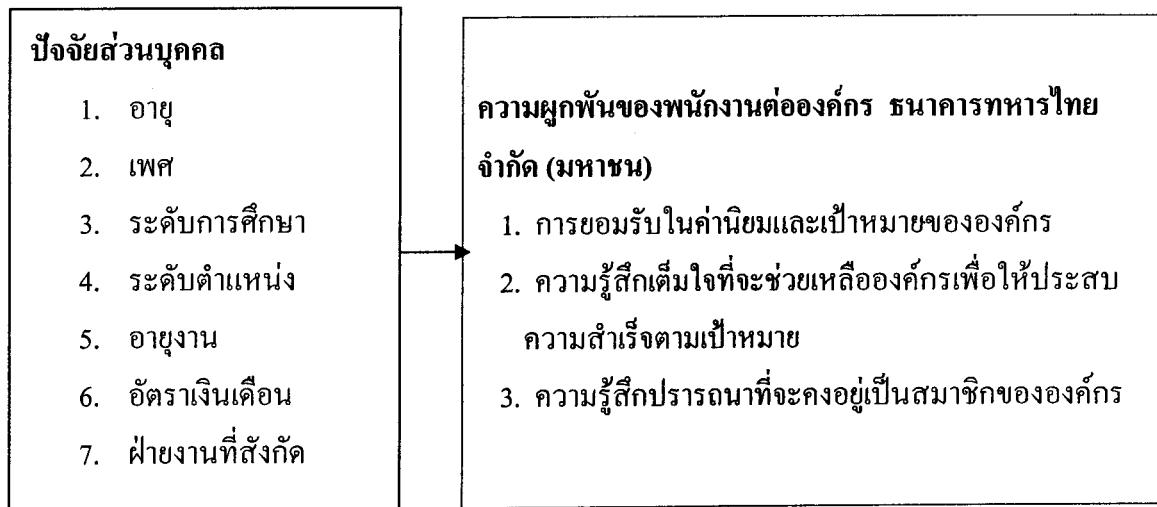
- 2.1 เพื่อศึกษาระดับความผูกพันของพนักงานต่องค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน)
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่องค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน)
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

3. กรอบแนวคิดการศึกษา

การศึกษาความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
กำหนดกรอบแนวคิดที่ประกอบด้วย ตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม
ดังภาพที่ 1.1

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการศึกษา

4. สมมุติฐานการศึกษา

พนักงานที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) แตกต่างกัน

5. ขอบเขตการศึกษา

5.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ศึกษาเป็นพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สายงานปฏิบัติการ และบริการที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานใหญ่ รวมทั้งสิ้น 367 คน

5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาราททหารไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน คือ ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ด้านความรู้สึกเด็นใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย และด้านความรู้สึกประณาน้ำที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร

5.3 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ทำการศึกษาดำเนินการในช่วงเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม 2552

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

6.1 ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร หมายถึง ความรู้สึกและพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงต่อองค์การที่ตนอยู่ โดยยอมรับชุดค่านิยมขององค์การ เด็นใจที่จะทำงานเพื่อความก้าวหน้าขององค์การ และต้องการอยู่กับองค์การ ใน 3 ด้าน ได้แก่

6.1.1. ความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร หมายถึง การยอมปฏิบัติตามความต้องการขององค์กร มีความคิดเห็นสอดคล้องกับองค์กร มีความภาคภูมิใจในองค์กร และพร้อมที่จะทำในสิ่งที่ดีเพื่อหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเชื่อว่าองค์กรจะนำไปสู่ความสำเร็จ

6.1.2. ความรู้สึกเด็นใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย หมายถึง การทุ่มเทกายใจในงานที่รับผิดชอบและเสียสละกำลังกายให้กับการปฏิบัติงาน รวมถึงเดินทางโดยอุทิศแรงกายแรงใจ สดไปกับภารกิจในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ขององค์กร

6.1.3. ความรู้สึกประณาน้ำที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร หมายถึง การอยากร่วมงานกับองค์กรนี้ตลอดไป การแสดงถึงความจริงใจกับองค์กร พยายามที่จะรักษาสมาชิกภาพไว้โดยไม่ถูกออกจากร่วมกิจกรรม ไม่ว่าองค์การจะอยู่ในสภาพะปกติหรืออยู่ในสภาพะวิกฤต

6.2 พนักงาน หมายถึง บุคลากรในสายปฏิบัติการและบริการ ที่ปฏิบัติงานในธนาราททหารไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่อาชูโส ผู้จัดการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการ

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 7.1 ผู้บริหารได้ข้อมูลในการปรับปรุงพัฒนาเพื่อเสริมสร้างให้พนักงานเกิดความรักและความผูกพันต่อองค์กรยิ่งขึ้น
- 7.2 ผู้บริหารได้ข้อมูลเพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ ของฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์
- 7.3 ผู้สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ผู้ศึกษาได้ค้นคว้าเอกสาร รายงานวิจัยรวมทั้งรวบรวมแนวความคิดและทฤษฎีต่างๆ มาแสดงไว้ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร
2. ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร

1.1 ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร

จากการศึกษาค้นคว้างานวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร (Employee Engagement) มีนักวิชาการได้ให้ความหมายในมุมต่างๆ ดังนี้

Buchanan (1974 :533) ได้ให้ความหมายของความผูกพันต่อองค์กร คือ ความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน ความผูกพันที่มีต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร และการปฏิบัติงานตามบทบาทของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร ซึ่งความผูกพันต่อองค์กรจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ 1) ความเป็นยั่นหนึงยั่นเดียวกันกับองค์กรโดยการเต็มใจจะปฏิบัติงาน 2) การยอมรับในค่านิยมและวัตถุประสงค์ขององค์กร 3) จรรยาบรรณที่ต้ององค์กร คือความรู้สึกเลื่อมใสและผูกพันต่อองค์กร

Kanter (1995 ข้างถึงในกิตติมภรณ์ นิตนิยม 2547: 12) กล่าวว่า ความผูกพัน หมายถึง ความเต็มใจของบุคคลที่จะดำรงไว้ซึ่งความเป็นสังคมและความจริงกัดดีต่อระบบสังคมที่ตนเป็นสมาชิกอยู่ เป็นความสัมพันธ์ในเชิงแลกเปลี่ยนระหว่างบุคคลกับสังคม เชื่อมโยงระบบบุคคลิกภาพ ความสนใจของบุคคลให้เข้ากับความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้สิ่งที่บุคคลต้องการสอดคล้องกับสิ่งที่บุคคลต้องการทำ

Mowday and others (1982 ข้างถึงในกิตติมภรณ์ นิตนิยม 2545: 16) ให้ความหมายของความผูกพันต่อองค์กรว่า เป็นการแสดงออกที่มากกว่าความจริงกัดดีตามปกติ เพราะความผูกพันจะเป็นความสัมพันธ์ที่เหนียวแน่นและผลักดันให้บุคคลเต็มใจที่จะอุทิศตัวเอง เพื่อการสร้างสรรค์ให้องค์กรอยู่ในสภาพที่ดี ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าความผูกพันต่อองค์กร เป็นความรู้สึกที่ดีของบุคคลที่มี

ต้องคือการอย่างหนึ่งเน้นโดยความรู้สึกที่ต้องทำให้บุคคลแสดงออกมาในรูปของการปฏิบัติงาน ให้เกิดประโยชน์และบุคคลที่มีความผูกพันจะมีพฤติกรรมที่สอดคล้องกับเป้าหมายขององค์กรเสมอ

Sheldon (1993 อ้างถึงในกัลยารัตน์ เวรุเมชา 2548: 9) ให้ความหมายของคำว่า ความผูกพันต่อองค์กรว่า เป็นทัศนคติหรือความรู้สึกที่สมาชิกมีต่อองค์กร เป็นการประเมินองค์กรในทางบวก ทำให้บุคคลนั้นๆ เกิดความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร และเกิดความตั้งใจที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมาย

Steers (1977 อ้างถึงในสุทธิศา วรรักษ์สัจจะ 2550: 27-29) กล่าวว่า ความผูกพันต่อองค์กร มีความหมายใน 3 ลักษณะ คือ

1. ความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร หมายถึง การยอมปฏิบัติตาม ความต้องการขององค์กร มีความคิดเห็นสอดคล้องกับองค์กร มีความภาคภูมิใจในองค์กร และพร้อมที่จะทำในสิ่งที่ดีเพื่อหน่วยงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันและเชื่อว่าองค์กรจะนำไปสู่ความสำเร็จ

2. ความรู้สึกเติมใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย หมายถึง การหุ่นเทกายใจในงานที่รับผิดชอบและเสียสละกำลังกายให้กับการปฏิบัติงาน รวมถึงเติมใจโดย อุทิศแรงกายแรงใจ ศติปัญญาในการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ขององค์กร

3. ความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร หมายถึง การอยากร่วมงานกับองค์กรนี้ตลอดไป โดยไม่คิดจะลาออกจากหรือขยับไปที่อื่น การแสดงถึงความจริงใจกับตัวเอง ซึ่งสัมภัยต่อองค์กร พยายามที่จะรักษาสมาชิกภาพไว้โดยไม่โยกข้าย้ายไปที่ใด ไม่ว่าองค์การจะอยู่ในสภาพะปกติ หรืออยู่ในสภาพะวิกฤต

จากความหมายต่างๆ ข้างต้นสรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กร เป็นความรู้สึกของสมาชิกในองค์กรนั้นๆ ที่มีต่อองค์กรในด้านบวก โดยมีความรู้สึกภาคภูมิใจที่ตนเองได้เป็นส่วนหนึ่งขององค์กร มีความตั้งใจเติมใจที่จะหุ่นเทแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงาน ให้กับองค์กร ไปในทางที่ดีเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้องค์กรบรรลุเป้าหมายและประสบผลสำเร็จ

1.2 ความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กร

ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้องค์กรบรรลุผลสำเร็จ ผู้ปฏิบัติงานที่มีความผูกพันต่อองค์กรสูงจะเป็นผู้ที่อุทิศแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงานได้ดีกว่าผู้ที่มีความผูกพันต่อองค์กรน้อย ซึ่งการที่พนักงานจะเกิดความผูกพันได้ก็ต่อเมื่อจุดมุ่งหมายของสมาชิกได้รับการตอบสนองจากองค์กร จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องพยายามสร้างทัศนคติที่ดีของสมาชิกต่อองค์กร ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดที่องค์กรจะได้รับ มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กรไว้ดังนี้

ภารี มนานนท์ (2529: 97) กล่าวว่า ความสำคัญของความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร จะนำไปสู่ผลที่สัมพันธ์กับความมีประสิทธิผลขององค์การ ดังนี้

1. พนักงานซึ่งมีความรู้สึกผูกพันอย่างแท้จริง ต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์การ มีแนวโน้มที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การอยู่ในระดับสูง

2. พนักงานซึ่งมีความรู้สึกผูกพันอย่างสูง มีความประณยาอย่างแรงที่จะคงอยู่กับองค์การ ต่อไป เพื่อทำงานขององค์การให้บรรลุเป้าหมายซึ่งตนเดื่อมใสครั้งชา

3. โดยเหตุที่บุคคลมีความผูกพันต่อองค์การ และเดื่อมใสครั้งชาในเป้าหมายขององค์การ บุคคลซึ่งมีความรู้สึกผูกพันดังกล่าวมักมีความผูกพันอย่างมากต่องาน เพราะเห็นว่างานคือ宦ทางซึ่งตนจะสามารถทำประโภชน์กับองค์การให้บรรลุถึงเป้าหมายได้สำเร็จ

4. จากความหมายของคำว่า ความรู้สึกผูกพัน (commitment) นั่นเอง เราอาจคาดหวังได้ว่า บุคคลซึ่งมีความรู้สึกผูกพันสูง จะเต็มใจที่จะใช้ความพยายามมากพอสมควรในการทำงานให้กับองค์การ ซึ่งในหลายกรณีความพยายามดังกล่าวมีผลทำให้การปฏิบัติงานอยู่ในระดับดีเหนือคนอื่น

สวนีย์ แแก้มณี (2549 : 012-016) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรจากผลงานวิจัยของ The Gallup Organization ซึ่งเป็นบริษัทดำเนินการวิจัยข้อมูลว่า ความสามารถขององค์กรในการผลักดันให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการบรรลุผลการปฏิบัติงานในระดับสูงจะคงอยู่กับองค์กร และเป็นส่วนสนับสนุนให้เกิดสินค้าและบริการ รวมถึงทำให้องค์กรประสบความสำเร็จมีกำไรสูงสุด ซึ่งเป็นผลมากกว่าการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน ดังนั้นความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกๆ องค์กรต้องห่วงรักษาไว้ เนื่องจากเป็นสิ่งสำคัญมีผลกระทบกับองค์กรในการสร้างผลการปฏิบัติงานที่ดีเยี่ยมนำไปสู่การสร้างผลกำไรสูงสุดให้กับองค์กร ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและมีความเชื่อในการสร้างความผูกพัน โดยมีส่วนร่วมผลักดันให้ผู้นำขององค์กรเข้ามามีส่วนร่วม ผู้บริหารต้องทำการสำรวจผลของความผูกพันของพนักงานอย่างจริงจัง โดยแนวทางที่สำคัญและมีประสิทธิผลคือ การทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการกระตุ้นพนักงานให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร การทำให้ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการกระตุ้นพนักงานให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร

Steers and Porter (1977 ชั้งถึงในนันทนา ผ่องเกต๊ะ 2543:8) เห็นว่าความผูกพันในองค์กรเป็นเรื่องสำคัญในการบริหารงาน ดังนี้

1. การศึกษาเรื่องความผูกพันในองค์กรมีความสำคัญ เพราะสามารถใช้ทำนายอัตราการเข้าออกจากการ ได้ดีกว่าการศึกษาเรื่องความพึงพอใจในงาน

2. ความผูกพันในองค์กรยังเป็นแรงผลักดันผู้ปฏิบัติงานในองค์การให้ทำงานได้ดีกว่าผู้ไม่มีความผูกพันในองค์การที่ต้นทำงานอยู่

3. นอกจากนี้ความผูกพันต่อองค์กรยังเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพขององค์กรอีกด้วย

จากความสำคัญของความผูกพันต่อองค์กรที่ได้นำเสนอข้างต้น สรุปได้ว่า ความผูกพันต่อองค์กรมีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากพนักงานที่มีระดับความผูกพันต่อองค์กรสูง ย่อมทำให้องค์กรได้รับผลการปฏิบัติงานที่สูงตามไปด้วย การที่ผู้บริหารเสริมสร้างความผูกพันในองค์กรให้เกิดขึ้น ย่อมทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพการทำงานที่สูงขึ้น

1.3 ปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร

นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความสนใจในการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร และพบว่ายังไม่มีแบบจำลองใดที่ชัดเจน อะไรก็อตัวแปรที่มีผลต่อการก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันต่อองค์กร ซึ่งแต่ละคนมองปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่างกันไป ดังต่อไปนี้

สุรัสวดี สุวรรณเวช (2549 อ้างถึงในชื่อสุดา ไสระดา 2551 : 15) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร (Employee Engagement) โดยมีการให้ความหมายจากนักวิชาการต่าง ๆ ไว้อย่างหลากหลาย ซึ่งได้พิจารณาและเลือกแนวคิดของสถาบัน IES ดังนี้

แนวคิดของ The Institute for Employment Studies (IES) บริษัทที่ปรึกษาทางด้านการพัฒนากลยุทธ์ และงานวิจัย ได้ระบุถึงพฤติกรรมของพนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์กร ไว้ประกอบด้วยมีความเชื่อในองค์การ (Belief in the organization) มีความประณาน่าจะทำงานเพื่อสิ่งที่ดีขึ้น (Desire to work to make things better) เข้าใจลักษณะของธุรกิจและมองในภาพใหญ่ (Understanding of business context and the bigger picture) มีความเคารพนับถือ และช่วยเหลือผู้ร่วมงาน (Respectful of, and helpful to colleagues) มีความตั้งใจและมุ่งมั่น (Willingness to go the extra mile) และมีการพัฒนาอยู่เสมอ (Keeping up to date with developments in the field) และจากการวิจัยเรื่องความผูกพันของพนักงานในปี 2003 กับพนักงานจำนวนกว่า 10,000 คน ใน 14 องค์กรใน NHS (Nation Health Service) พบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดความผูกพันของพนักงานเกิดจาก

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. โอกาสที่ได้แสดงความคิดเห็น
3. โอกาสในการพัฒนาในงาน
4. องค์กรให้ความสนใจความเป็นอยู่ของพนักงาน

นอกจากนี้ในการศึกษายังพบว่า ระดับความผูกพันของพนักงานสามารถแบ่งผันไปตามลักษณะส่วนบุคคล โดยในเรื่องของอายุพบว่า ระดับความผูกพันของพนักงานลดลงเมื่อพนักงานมีอายุมากขึ้น (แต่อายุไม่เกิน 60 ปี) พนักงานในตำแหน่งผู้จัดการมีแนวโน้มที่จะมีความผูกพันสูงกว่าพนักงานทั่ว ๆ ไปที่เป็นฝ่ายสนับสนุน ความผูกพันของพนักงานสามารถแบ่งผันไปตามลักษณะของงานลักษณะประสบการณ์อีกด้วย ในกรณีศึกษาดังกล่าว IES ได้ทำการเสนอตัวแบบและเครื่องมือในการวิจัยความผูกพันจะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของการรับรู้ถึงคุณค่า และการมีส่วนร่วม

ร่วม ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญในการเกิดความผูกพันของพนักงาน หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นปัจจัยที่สนับสนุนทำให้เกิดความผูกพันต่อองค์กร

Mowday and others (1982 : 27) กล่าวว่า ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์กรด้านจิตใจ ประกอบด้วย 4 ปัจจัย คือ

1. ลักษณะส่วนบุคคล (Personal Characteristic) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา เพศ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในองค์การ บุคลิกลักษณะ

2. ลักษณะบทบาทงาน (Job Characteristic) ได้แก่ ความขัดแย้งในบทบาทความคุณลักษณะ

3. ประสบการณ์การทำงาน (Work Experience) ได้แก่ สัมพันธภาพในองค์การ พฤติกรรม การบริหารงาน

4. ลักษณะโครงสร้างองค์การ (Structural Characteristic) ได้แก่ ขนาดขององค์การ อายุ ขององค์การ

นอกจากนี้ Mowday and others ยังเสนอแนวคิดไว้ว่า ปัจจัยก่อให้เกิดความผูกพันต่อองค์การมากที่สุด คือ ประสบการณ์การทำงานที่ทำให้พนักงานรู้สึกว่าความต้องการทางสภาวะจิตใจของเขารับการตอบสนอง เช่น การได้รับความสะกดสนใจภายในองค์การ

Steers (1977 อ้างถึงใน นิธิวี ไตรวัลย์ 2551 : 7) ได้แบ่งปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันขององค์กรเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงาน (Personal Characteristic) ประกอบด้วย อายุ เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ระดับตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน

2. ลักษณะงาน (Job Characteristic) ลักษณะงานที่แตกต่างกัน จะมีอิทธิพลต่อระดับความยึดมั่น ผูกพันต่อองค์กรแตกต่างกัน ลักษณะงานที่ดีจะทำให้นักการรู้สึกมีแรงจูงใจอยากรажานเพื่อเพิ่มค่าให้กับตนเอง

3. ประสบการณ์ในงาน (Work Experience) หมายถึง การรับรู้ของสมาชิกต่อสิ่งแวดล้อม ในช่วงปฏิบัติงาน ประสบการณ์ที่ได้รับเป็นคุณหรือโทษ มีผลต่อความผูกพันต่อองค์การ ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนที่มีความสำคัญต่อองค์กร องค์กรพึงพาได้ ความคาดหวังได้รับการตอบสนอง ทัศนคติที่มีต่อเพื่อนร่วมงานและองค์กร

กล่าวโดยสรุปปัจจัยที่มีผลต่อความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ของพนักงาน ลักษณะโครงสร้างองค์กร ลักษณะงาน รวมถึงการที่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อองค์กร

1.4 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจในการทำงาน

การจูงใจในการทำงานมีความสัมพันธ์กับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร หากองค์กรฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์ และผู้บริหารให้ความสำคัญในเรื่องของการจูงใจในการทำงานของพนักงาน จะทำให้พนักงานได้รับความพึงพอใจในการทำงาน ความต้องการของพนักงานได้รับการตอบสนอง มีผลทำให้เกิดการทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มที่ และเกิดความผูกพันต่อองค์กร

1.4.1 ความหมายของการจูงใจ

เรียน ศรีทอง และคณะ (2545:184) กล่าวว่า การจูงใจ หมายถึงกระบวนการโน้มนำพฤติกรรมการทำงานของบุคคลให้มุ่งไปสู่เป้าหมายด้วยความสมัครใจ เช่น การพยายามทำงานอย่างหนักด้วยความขยันขันแข็ง เนื่องจากมีแรงจูงใจผลตอบแทนที่ได้รับจากการได้รับเงินเพิ่มขึ้น คนมาทำงานแต่เช้า เพราะมีแรงจูงใจว่าต้องการรางวัล หรืออาจต้องการสะสมงานให้เสร็จเร็ว ๆ

สมยศ นาวีกิร (2543: 28-29) ให้ความหมายว่า แรงจูงใจ คือ พลังที่เริ่ม กำกับ และคำชี้นำ พฤติกรรมและการกระทำการส่วนบุคคล และเป็นกระบวนการทางจิตวิทยาที่ให้ความมุ่งหมายหรือทิศทางแก่พฤติกรรม นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงคุณลักษณะพื้นฐาน ของแรงจูงใจ 3 ประการ คือความพยายาม ความไม่หยุดยั้ง และทิศทาง

Woolfolk (1995 : 130) ได้ให้ความหมายของการจูงใจว่า การจูงใจเป็นภาวะภายในของบุคคลที่ถูกกระตุ้นให้กระทำพฤติกรรมอย่างมีทิศทางและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การจูงใจหมายถึง การกระตุ้นพลังภายในของแต่ละบุคคล โดยบุคคลหรือสภาพแวดล้อมให้แสดงพฤติกรรมอย่างโดยย่างหนักออกมากเพื่อไปสู่เป้าหมายที่ตนเองต้องการหรือมีผู้ทำการซักจูง

1.4.2 ความสำคัญของการจูงใจ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539 : 366) กล่าวว่า ส่วนประกอบของการทำงาน (Components of Performance) นั้นขึ้นอยู่กับปัจจัย 3 ประการ คือความสามารถ (Ability) สิ่งแวดล้อม (Environment) และการจูงใจ (Motivation) ถ้าพนักงานมีความสามารถ และได้รับการสนับสนุนจากสิ่งแวดล้อมองค์การและมีการจูงใจที่เพียงพอ เขายังสามารถทำงานบรรลุเป้าหมายที่ดีได้ ถ้านั่นของปัจจัยขาดไปการทำงานก็จะมีปัญหา อย่างไรก็ตามถ้าบุคคลขาดความรู้ความสามารถ แล้ว ผู้บริหารสามารถพัฒนาความสามารถของพากษาด้วยการฝึกอบรมและการสอนงาน และถ้าขาดสภาพแวดล้อมที่ดี ผู้บริหารก็สามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้ แต่ถ้าบุคคลมีปัญหาด้านแรงจูงใจจะเป็นความยุ่งยากในการแก้ปัญหาของผู้บริหารมากขึ้น เพราะพฤติกรรมบุคคลจะเป็นปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน และผู้บริหารอาจไม่สามารถวิเคราะห์ได้ว่าเหตุ因บุคคลไม่ถูกจูงใจ และจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้อย่างไร เหล่านี้จึงเป็นสิ่งท้าทายที่ผู้บริหารต้องเห็นความสำคัญของแรงจูงใจที่จะกระทบต่อผลการปฏิบัติงาน

ความสำคัญของการจูงใจต่อการบริหารมีหลายประการ ดังนี้

1. ช่วยเสริมสร้างกำลังใจในการปฏิบัติงานให้แก่แต่ละบุคคลในองค์การ
2. ช่วยเสริมสร้างขวัญและกำลังใจที่ดีในการทำงานแก่ผู้ที่ทำงาน
3. ช่วยเสริมสร้างให้บุคลากรในองค์การมีความเชื่อมั่นในองค์การ
4. ช่วยเสริมสร้างความสามัคคี ความเป็นหนึ่งใจเดียวกันของบุคคลและกลุ่มในองค์การ
5. ช่วยให้การควบคุมดูแลการปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยความราบรื่น
6. ช่วยให้เกิดความเชื่อถือ ศรัทธาในองค์การที่ทำงานอยู่ บุคลากรรู้สึกมั่นคงปลอดภัย
7. ช่วยเสริมสร้างความเจริญก้าวหน้าแก่ผู้ทำงาน ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน
8. ช่วยให้องค์การมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น

สรุปได้ว่าความสำคัญของการจูงใจ จะทำให้พนักงานเกิดขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีผลทำให้พนักงานเกิดความรู้สึกผูกพันต่องค์กรมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้น

1.4.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ

1) ทฤษฎีลำดับความต้องการ (hierarchy of needs theory : Maslow)

ดำรงค์ วัฒนา (2546 อ้างถึงใน ภารณี แผนสมบูรณ์ 2548 :10) ในปี 1954 ทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ ได้รับความสนใจและการประยุกต์ใช้ภายในสภาพแวดล้อมขององค์กรมากกว่าทฤษฎีการจูงใจอื่นๆ ตามแนวคิดของมาสโลว์ ได้แบ่งลำดับขั้นความต้องการออกเป็น 5 ขั้น ดังนี้

(1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ต้องได้รับการตอบสนองจากอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย และความสัมพันธ์ทางเพศ

(2) ความต้องการความปลอดภัย ความมั่นคงและการปกป้อง (Security or Safety Needs) จากภัยธรรมชาติ ความไม่สงบ ความต้องการสวัสดิการ การรักษาพยาบาล การได้รับประโยชน์ เกี่ยวกับจากการทำงานเป็นต้น

(3) ความต้องการทางสังคมและความรัก (Social or Belonging Needs, Love) ต้องการการยอมรับและมิตรภาพจากเพื่อน ครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อนฝูง เป็นความต้องการทางสังคม การสมาคมและมีความต้องการด้านจิตใจมากขึ้น

(4) ความต้องการการยอมรับในคุณค่าตนเอง (Esteem or Status Needs) ต้องการเกียรติศักดิ์ เสียง ต้องการประสบความสำเร็จ และได้รับการยกย่องยอมรับจากคนอื่น เพื่อตอบสนองความรู้สึกในคุณค่าแห่งตนเอง ต้องการความเคารพนับถือตนเองและจากบุคคลอื่น

(5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self – Actualization Needs) หรือ เจ้าตัว อัตตภาพณ์ของตัวเอง สามารถจะเป็นได้ในทุก ๆ ดิ่งที่อยากจะเป็น ถือเป็นความต้องการขั้นสูงสุดที่

คนเราต้องการไปถึง เป็นความต้องการให้สำเร็จตามที่ตนเองนึกคิดทุกอย่าง ต้องการความสมหวังในชีวิต

2) ทฤษฎีอาร์จ (ERG Theory)

Alderfer (อ้างถึงใน เรียน ศรีทอง และคณะ 2545 : 184) ได้เสนอความต้องการจาก การปรับเปลี่ยนลำดับความต้องการของมาสโลว์ ได้ 3 ประการ ได้แก่ ERG มีรายละเอียดต่อไปนี้

(1) ความต้องการมีชีวิตอยู่ (Existence Needs : E) หมายถึง ความต้องการทางร่างกายและการมีชีวิตที่พำสุก (well being)

(2) ความต้องการติดต่อสัมพันธ์ (Relatedness Needs : R) หมายถึง ความต้องการที่จะติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

(3) ความต้องการเจริญเติบโต (Growth Needs : G) หมายถึง ความต้องการพัฒนาด้านจิตใจ และตนเอง

ทฤษฎี ERG แตกต่างจากทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์ 2 ประการ โดยที่แอลเดอร์เฟอร์เน้นว่า บุคคลอาจมีความต้องการมากกว่าหนึ่งระดับในเวลาเดียวกัน เช่น ต้องการความปลดภัย ต้องการโอกาสก้าวหน้าและต้องการได้รับการยอมรับทางสังคม นอกจากนั้น ทฤษฎี ERG ยังเน้นว่า เมื่อบุคคลไม่ได้รับการสนองตอบจะเกิดความคับข้องใจ ซึ่งจะแสวงหาความต้องการในระดับต่ำลงมา (Frustration Regression Principle)

3) ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory)

วินัย เพชรช่วย (2552) กล่าวว่า ทฤษฎีความคาดหวังเป็นทฤษฎีของ วิกเตอร์ วูรูม (Victor Vroom) ซึ่งอธิบายได้ด้วยสูตร

$$\text{Motivation} = \text{Expectancy} \times \text{Valence}$$

$$\text{แรงจูงใจ} = \text{ความคาดหวัง} \times \text{คุณค่าของผลลัพธ์}$$

มีความหมายว่าระดับของแรงจูงใจเป็นไปตามระดับความต้องการที่คนเรามีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และระดับความเป็นไปได้ที่เข้าจะได้รับสิ่งนั้น ทฤษฎีนี้มีหลักการพื้นฐานที่สำคัญคือ

(1) ปัจจัยภายใน(ความต้องการ)และปัจจัยภายนอก(สภาพแวดล้อม)มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคล

(2) พฤติกรรมใด ๆ เกิดจากการตัดสินใจด้านตนของของบุคคล

(3) บุคคลมีความแตกต่างกันในความต้องการ ความปรารถนา และเป้าหมาย

(4) บุคคลจะเลือกใช้พฤติกรรมใดยอมเป็นไปตามการรับรู้ผลต่อเนื่องจากพฤติกรรมนั้น

แรงจูงใจตามทฤษฎีนี้จะเกิดขึ้น ได้ต้องอาศัยตัวแปรสำคัญสองตัวประกอบกัน คือ ความคาดหวัง และคุณค่าของผลลัพธ์ โดยความคาดหวัง (Expectancy) หมายถึงการรับรู้ของบุคคลต่อ ความสามารถของตนเองหรือโอกาส และความเป็นไปได้ที่เขาจะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายได้ โดยทั่วไปแล้วบุคคลที่มีความคาดหวังสูงย่อมมีแรงจูงใจสูง แต่ถ้าพนักงานคนใดไม่เชื่อใจตัวเองว่า จะทำงานได้สำเร็จ พนักงานคนนั้นไม่มีแรงจูงใจที่จะทำ หรือจะไม่พยายามทำงานนั้น การรับรู้ที่ สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือ การรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติ การกระทำหรือพฤติกรรมกับ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นหรือต่อผลตอบแทนที่จะได้รับ ถ้าบุคคลคาดหวังสูงว่าการกระทำการจะได้รับ รางวัล เขาจะเกิดแรงจูงใจสูง ถ้าพนักงานมั่นใจว่าเมื่อกระทำแล้วได้รับผลตอบแทน เขาย่อมเกิด แรงจูงใจที่จะทำงานนั้น แต่ถ้าพนักงานไม่มีความแน่ใจว่าจะได้รับอะไร แรงจูงใจในการทำงานจะ ไม่เกิดขึ้น เช่น ตะวัน เชื่อตัวเองว่าความสามารถเป็นหัวหน้างานที่ดีได้ และเขาต้องการได้รับตำแหน่ง นั้น แต่เขามีลักษณะการควบคุมจากภายนอก (External Locus of Control) ซึ่งเชื่อว่าการทำงานหนัก ไม่ใช่วิธีที่จะได้รับการเลื่อนตำแหน่งแต่อย่างใด ดังนั้นเขาไม่มีแรงจูงใจที่จะทำงานหนักเพื่อการ เลื่อนตำแหน่ง

ทฤษฎีความคาดหวังสามารถใช้ управляет ความพยาบาลในการทำงาน ระดับความพอใจงาน และระดับการปฏิบัติงานของพนักงาน ได้อย่างชัดเจน แม้เมื่อแม่บ้านค่าต่างๆ ลงในสูตร ให้ถูกต้อง ดังนั้นทฤษฎีอาจใช้พยากรณ์ได้ถูกต้องในบางสถานการณ์ แต่อาจใช้ไม่ได้ในสถานการณ์ อื่นที่แตกต่างไป หากใช้ทฤษฎีนี้ในการจูงใจการปฏิบัติงานของบุคคลจะต้องสอดคล้องกับเงื่อนไข ต่อไปนี้

- (1) ต้องกำหนดเป้าหมายชัดเจน รวมทั้งการปฏิบัติที่จำเป็นเพื่อการบรรลุเป้าหมายนั้น
- (2) ผลตอบแทนหรือรางวัลที่จะได้ต้องสอดคล้องกับระดับความสำเร็จในการปฏิบัติงาน เท่านั้น คือ บรรลุเป้าหมายมากได้ผลตอบแทนมาก
- (3) ผลตอบแทนหรือรางวัลที่ให้ต้องเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อบนักงาน หัวหน้างานต้อง รู้จักพนักงานแต่ละคนเป็นอย่างดี
- (4) พนักงานมีความเชื่อถือในข้อตกลงที่กำหนดกัน หัวหน้างานต้องรักษาสัญญาที่ให้ไว้กับ พนักงาน

ทฤษฎีความคาดหวังจะใช้ได้ผลคือกับผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีลักษณะการควบคุมจากภายใน (Internal Locus of Control) เพราะพนักงานเหล่านี้เชื่อมั่นว่าเขาเป็นคนกำหนดแนวทางชีวิตของ ตนเองได้ ความพยาบาลและความสามารถของเขางานไปสู่ความสำเร็จในการทำงาน แต่ทฤษฎีนี้ ไม่เหมาะสมใช้จูงใจพนักงานที่มีลักษณะการควบคุมจากภายนอก เพราะพวคนี้เชื่อถือในเรื่องดวง โชคดี ความบังเอิญ และสิ่งภายนอกอื่นๆ ไม่เชื่อในความสามารถและความพยาบาลของตัวเอง ว่าจะทำให้พบความสำเร็จได้

4) ทฤษฎีความเสมอภาค (Equity Theory)

วินัย เพชรช่วย (2552) กล่าวว่า J. Stacy Adams เป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ โดยมีพื้นฐานความคิดว่า บุคคลย่อมแสวงหาความเสมอภาคทางสังคม โดยพิจารณาผลตอบแทนที่ได้รับ (Output) กับตัวป้อน (Input) คือพฤติกรรมและคุณสมบัติในตัวที่เขาใส่ให้กับงาน ความเสมอภาคจะมีเพียงได้ขึ้นอยู่กับการเปรียบเทียบการรับรู้ความสอดคล้องระหว่างตัวป้อนต่อผลตอบแทน (Perceived Inputs to Outputs) เมื่อเราทราบระดับการรับรู้ความเสมอภาคของบุคคลใด ก็สามารถทำงานบทบาทในการทำงานของเข้าได้

ทฤษฎีความเสมอภาคอธิบายว่า บุคคลจะเปรียบเทียบตัวป้อนของเข้า (เช่น ความพยายาม ประสบการณ์ อาชญา สถานภาพ ศติปัญญา ความสามารถ และอื่น ๆ) กับผลตอบแทนที่ได้รับ (เช่น การยกย่องชมเชย คำนิยม ค่าจ้างค่าตอบแทน การเลื่อนตำแหน่งและสถานภาพ การยอมรับจากหัวหน้างาน) กับบุคคลอื่นที่ทำงานประเภทเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นเพื่อนร่วมงานคนใดคนหนึ่ง หรือกลุ่มพนักงานที่ทำงานในแผนกเดียวกันหรือต่างแผนก หรือแม้แต่บุคคลใดในความคิดของเขาก็ได้ ว่ามีความเสมอภาคหรือเท่าเทียมกันหรือไม่ ซึ่งตัวป้อนและผลตอบแทนนั้นเป็นการรับรู้หรือความเข้าใจของเข้าเอง ไม่ใช่ความเป็นจริง แม้ความเป็นจริงจะมีความเสมอภาค แต่เขายังรับรู้ว่าไม่เสมอภาคก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นเขาก็จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตัวเองเพื่อทำให้รู้สึกว่าเกิดความเสมอภาค ดังนั้นในการปฏิบัติ��作นักงาน หัวหน้างานจะต้องทำให้เขารับรู้ว่าเขากำไร้รับการปฏิบัติ操作อย่างยุติธรรม มีความเสมอภาคเท่าเทียมกับคนอื่น เมื่อเปรียบเทียบตัวเองกับคนอื่น พนักงานส่วนมากมักประเมินว่าตนเองทำงานหนักและทุ่มเทในการปฏิบัติงานมากกว่าคนอื่น ขณะเดียวกันก็มักคิดว่าคนอื่นได้รับผลตอบแทนสูงกว่าตน เขายังพอยไปในการทำงานและมีแรงจูงใจในการทำงานสูงตระหง่าน เท่าที่เขายังรับรู้ว่ามีความเสมอภาคเมื่อเปรียบเทียบกับพนักงานคนอื่น แต่ถ้าพนักงานพบว่าผู้ที่ทำงานในระดับเดียวกับเขากำไร้รับผลตอบแทนสูงกว่าเขาก็จะได้รับผลตอบแทนเท่ากันแต่ทำงานน้อยกว่า ความพอยไปและแรงจูงใจในการทำงานจะน้อยลง เมื่อใดที่พนักงานเกิดการรับรู้ความไม่เสมอภาค เขายังพยายามทำให้เกิดความเสมอภาคโดยการลดระดับตัวป้อนหรือไม่ก็เรียกร้องผลตอบแทนเพิ่มขึ้น การเปรียบเทียบตัวเองกับผู้อื่นที่ทำงานในระดับเดียวกัน ทำให้เกิดการรับรู้ 3 แบบ คือ ผลตอบแทนเหมาะสม ผลตอบแทนต่ำไป ผลตอบแทนสูงไป

(1) ผลตอบแทนเหมาะสม (Equitably Rewarded) พนักงานรับรู้ว่าตัวป้อนและผลตอบแทนมีความเหมาะสมกัน แรงจูงใจขั้นคงมีอยู่ เชื่อว่าคนอื่นที่ได้ผลตอบแทนสูงกว่าเป็นเพราะเขามีตัวป้อนที่สูงกว่า เข่น ทำการศึกษาและประสบการณ์สูงกว่า เป็นต้น

(2) ผลตอบแทนต่ำไป (Under-Rewarded) เมื่อพนักงานคนใดรับรู้ว่าตนได้รับผลตอบแทนต่ำไป เขายังพยายามลดความไม่เสมอภาคด้วยวิธีต่างๆ เช่น พยายามเพิ่มผลตอบแทน (เรียกร้องค่าจ้างเพิ่ม) ลดตัวป้อน (ทำงานน้อยลง มาสายหรือขาดงานบ่อยครั้ง พักครั้งระยะนาน ๆ ฯลฯ) ถ้าง

เหตุผลให้ตัวเอง เปลี่ยนแปลงตัวป้อนหรือผลตอบแทนของคนอื่น (ให้ทำงานมากขึ้น หรือรับค่าจ้างน้อยลง) เปลี่ยนงาน (ขอawayไปฝ่ายอื่น ออกไปทำงานใหม่) เปลี่ยนบุคคลที่เปรียบเทียบ (ยังมีคนที่ได้รับน้อยกว่า)

(3) ผลตอบแทนสูงไป (Over-Rewarded) การรับรู้ว่าได้รับผลตอบแทนสูงไปไม่มีปัญหาต่อพนักงานมากนัก แต่อย่างไรก็ตาม พนักงานมักจะลดความไม่เสมอภาคด้วยวิธีเหล่านี้ คือ เพิ่มตัวป้อน (ทำงานหนักขึ้น และอุทิศเวลามากขึ้น) ลดผลตอบแทน (ยอมให้หักเงินเดือน) ถ้าเหตุผลให้ตัวเอง (เพราะฉันเก่ง) พยายามเพิ่มผลตอบแทนให้ผู้อื่น (เขากาว ได้รับเท่าฉัน)

ผลการวิจัยเพื่อทดสอบทฤษฎีความเสมอภาคมีความแตกต่างกัน ทำให้การใช้ทฤษฎีนี้ในทางปฏิบัติมีความยุ่งยาก เพราะว่าเราไม่อาจทราบได้แน่ชัดว่าก่อนอ้างอิงที่บุคคลใช้เปรียบเทียบนั้นคือใคร และความรู้สึกหรือการรับรู้ในความเสมอภาคของเขายังไง แต่ทฤษฎีนี้ยังมีประโยชน์ถ้าหากนำไปใช้โดยมีข้อแนะนำทั่วไปดังนี้

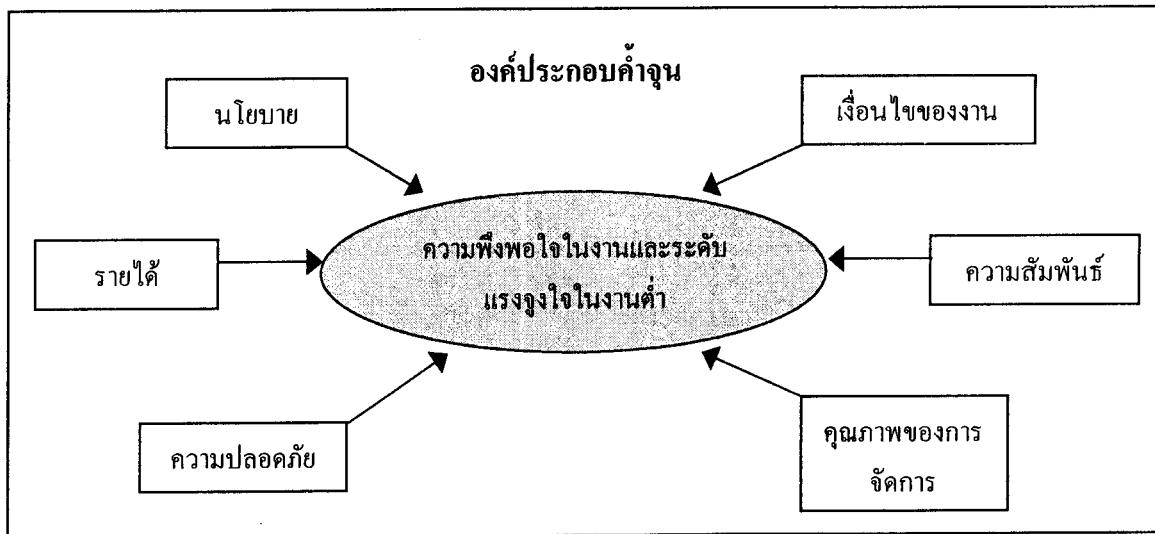
- หัวหน้างานจะต้องตระหนักว่าความเสมอภาคเป็นเพียงการรับรู้ของพนักงาน ซึ่งอาจไม่ถูกต้องก็ได้ หัวหน้างานอาจทำให้พนักงานรู้สึกถึงความเสมอภาคหรือความไม่เสมอภาคได้ เช่น หัวหน้าบางคนมีพนักงานที่ตัวเองโปรดปรานเป็นคนใกล้ชิด ได้รับการคุ้มครองพิเศษ ในขณะที่ลงทะเบียนต่อคนอื่นๆ เป็นต้น

- การให้ผลตอบแทนหรือรางวัลต้องมีความเหมาะสม ถ้าหากพนักงานรับรู้ว่าเขาได้รับการปฏิบัติอย่างลำเอียง จะเกิดปัญหาในการปฏิบัติงานและขวัญกำลังใจขึ้น ผลการปฏิบัติงานที่ดีมีคุณภาพสูงต้องได้รับการตอบแทนหรือรางวัล แต่พนักงานต้องมีความเข้าใจว่าเขากาวใช้ความสามารถหรือตัวป้อนในระดับใดเพื่อบรรลุถึงผลที่ต้องการ

5) ทฤษฎีสององค์ประกอบของไฮร์ชเบิร์ก (Herzberg's Two Factors Theory)

Herzberg (1966 ถึงถึงใน เรียม ศรีทอง และคณะ 2545: 87) ได้ศึกษาโดยได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับแรงจูงใจในการทำงานไว้สองประการ ได้แก่

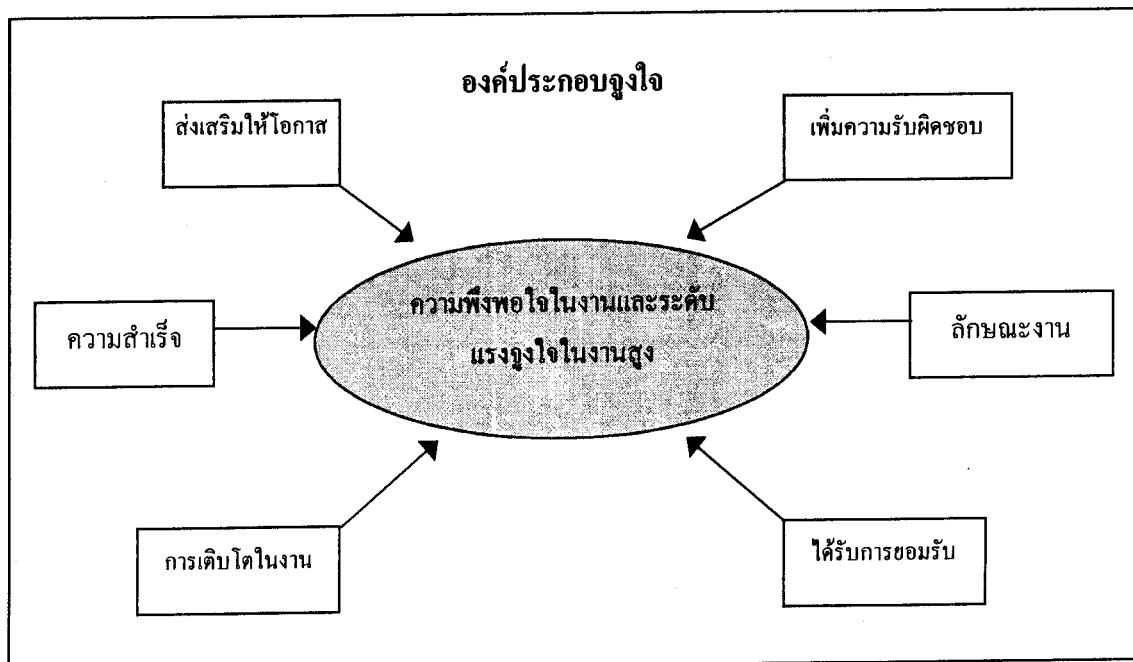
(1) องค์ประกอบประافظค้ำจุน (Maintenance Factors) ซึ่งเป็นองค์ประกอบภายนอก มักก่อให้เกิดความสนิทใจที่จะทำงาน โดยจะช่วยส่งเสริมความพึงพอใจในงานให้ดีขึ้น ได้แก่ นโยบายและการบริหารองค์การ เงื่อนไขของการทำงานและสถานภาพ เทคนิคการจัดการความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผู้บังคับบัญชา ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับผู้ใต้บังคับบัญชา คุณภาพของการจัดการ ความปลดปล่อยของงาน เงินเดือนและค่าตอบแทน ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 องค์ประกอบคำว่าจนของเอิร์ชเบิร์ก

ที่มา : เรียน ศรีทอง และคณะ (2545 : 187)

(2) องค์ประกอบการจูงใจ (Motivation Factors) เป็นองค์ประกอบภายใน ก่อให้เกิด ความรู้สึกในการทำงาน ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความพึงพอใจที่จะต้องการความก้าวหน้าในระดับสูง อีกต่อไป ได้แก่ ความสัมฤทธิ์ผล การได้รับการยอมรับ ความก้าวหน้า ความสำเร็จ โอกาสการ พัฒนา การเพิ่มความรับผิดชอบและลักษณะของงานที่พึงพอใจ ดังที่ 2.2

ภาพที่ 2.2 องค์ประกอบจูงใจของเอิร์ชเบิร์ก

ที่มา : เรียน ศรีทอง และคณะ (2545 : 188)

2. ข้อมูลเกี่ยวกับธนาคารพาณิชย์ไทย จำกัด (มหาชน)

2.1 ประวัติความเป็นมา

ธนาคารพาณิชย์ไทย จำกัด ขึ้นเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2500 โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ ณ อาคาร 2 ถนนราชดำเนิน และมีจอมพลสฤษดิ์ มนตรชัย ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ และนายไชตி คุณจะเกย์ เป็นผู้จัดการคนแรกของธนาคาร โดยมีพนักงานเริ่มแรกทั้งสิ้นจำนวน 26 คน และมีทุนจดทะเบียนเริ่มแรกจำนวน 10 ล้านบาท แบ่งเป็น 100,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท โดยผู้ถือหุ้นส่วนใหญ่เป็นข้าราชการทหารทั้งในและนอกประจำการ ในปี 2525 เป็นปีที่มีความสำคัญกับธนาคารมากกล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานตราตั้งให้ธนาคารพาณิชย์ไทย จำกัด เป็นธนาคารพาณิชย์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และได้มีการเพิ่มทุนครั้งแรกจากจำนวน 10 ล้านบาท เป็นจำนวน 100 ล้านบาท และเพื่อเป็นการขยายช่องทางการระดมทุน ธนาคารได้จดทะเบียนเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2526 และเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2537 ธนาคารได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีทุนจดทะเบียนจำนวน 437,087,384,790 บาท และมีทุนชำระแล้วจำนวน 435,287,384,790 บาท แบ่งเป็นหุ้นสามัญจำนวน 41,536,741,279 หุ้น และหุ้นบุรุษสิทธิหมวดช. จำนวน 1,991,997,200 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท

ธนาคารพาณิชย์ไทย ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน และบรรษัทเงินทุนอุดสาಹกรรมแห่งประเทศไทย ได้ดำเนินการรวมกิจการกันเป็นธนาคารพาณิชย์ไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีผลตามกฎหมายตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2547 เป็นต้นมา ซึ่งการรวมกิจการดังกล่าวส่งผลให้ธนาคารสามารถดำเนินธุรกิจรูปแบบธนาคารครบวงจร หรือ Universal Banking ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีเครือข่ายธุรกิจในเครือที่หลากหลายยิ่งขึ้นโดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551 ธนาคารมีจำนวนสินทรัพย์รวมประมาณ 602 พันล้านบาท ตลอดเวลาแห่งการดำเนินงาน ธนาคารมุ่งเน้นในเรื่องของการปรับปรุงคุณภาพและขยายขอบเขตการให้บริการ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานสากล ธนาคารได้วางจัดที่ปรึกษาต่างประเทศให้เป็นผู้วางแผนการให้บริการลูกค้ารายย่อย และระบบบริหารความเสี่ยง มีการปรับโครงสร้างองค์กร เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ เพิ่มช่องทางการจำหน่าย จัดตั้งหน่วยงานด้านการบริหารความเสี่ยง และตั้งหน่วยงานเพื่อกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายที่ทางการ รวมทั้งโครงการพัฒนาระบบการให้บริการลูกค้า (Core Banking System) ที่ทันสมัยเพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการในเดือนธันวาคม 2550 ธนาคารประสบความสำเร็จในการเพิ่มทุนจำนวน 37,622 ล้านบาท โดยมีกลุ่มไอเอ็นจี ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่มีชื่อเสียงจากประเทศไทยเชอร์ลอนด์เข้ามายึดเป็นพันธมิตรรายใหม่ และภายหลังการเพิ่มทุน สัดส่วนการถือหุ้นของกระทรวงคลังในธนาคารอยู่ที่ร้อยละ 26.1 และกลุ่มไอเอ็นจี ถือหุ้นในธนาคารร้อยละ 25.2 และถือหุ้น Non Voting Depository Right

(NVDR) ที่มีหลักทรัพย์ของธนาคารเป็นหลักทรัพย์อ้างอิงและ/หรือหุ้นสามัญของธนาคาร ร้อยละ 4.92 ของจำนวนหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของธนาคาร

ในปี 2551 เป็นปีที่การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญของธนาคาร โดยภายหลังการเพิ่มทุนธนาคารได้มีการปรับโครงสร้างการจัดการ เพื่อให้การบริหารงานของธนาคารมีความคล่องตัว และเหมาะสมมากขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ได้แก่ การแต่งตั้งประธานคณะกรรมการธนาคาร ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ และประธานคณะกรรมการบริหารท่านใหม่ ตลอดจนมีการปรับปรุงคณะกรรมการชุดบ่อยต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยในการกำกับดูแลกิจการ ควบคุมการดำเนินการด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ธนาคารได้แต่งตั้งประธานเจ้าหน้าที่บริหารท่านใหม่ และเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูง ซึ่งรวมถึงการยึดตัวผู้เชี่ยวชาญจากไออีเอ็นจี มาปฏิบัติงานร่วมกับธนาคาร และยังได้มีการปรับโครงสร้างองค์กร รวมทั้งการปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการดำเนินธุรกิจ อีกทั้งยังได้รับการสนับสนุนจากพันธมิตรทางธุรกิจอย่างกثุ่ม ไออีเอ็นจีเป็นอย่างดี

ธนาคารทหารไทยภายหลังจากการเข้าร่วมของพันธมิตรทางธุรกิจรายใหม่ ตลอดจนคณะกรรมการธนาคารและผู้บริหารระดับสูงชุดใหม่ ได้ร่วมกันพินิจและวิเคราะห์สถานการณ์ของธนาคารภายใต้สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ในช่วงระยะเวลา 3-5 ปีข้างหน้า ธนาคารจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์ในอันที่จะก้าวเป็น “ธนาคารไทยชั้นนำ มาตรฐานระดับโลก” ภายใต้กลยุทธ์ “การยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลาง - Customer Centricity the TMB Way” พร้อมกับการจัดลูกค้าออกเป็นกลุ่ม (Segmentation) ที่ชัดเจน และมุ่งสร้างคุณค่าและความพึงพอใจสูงสุดให้เกิดขึ้นกับลูกค้าแต่ละกลุ่ม

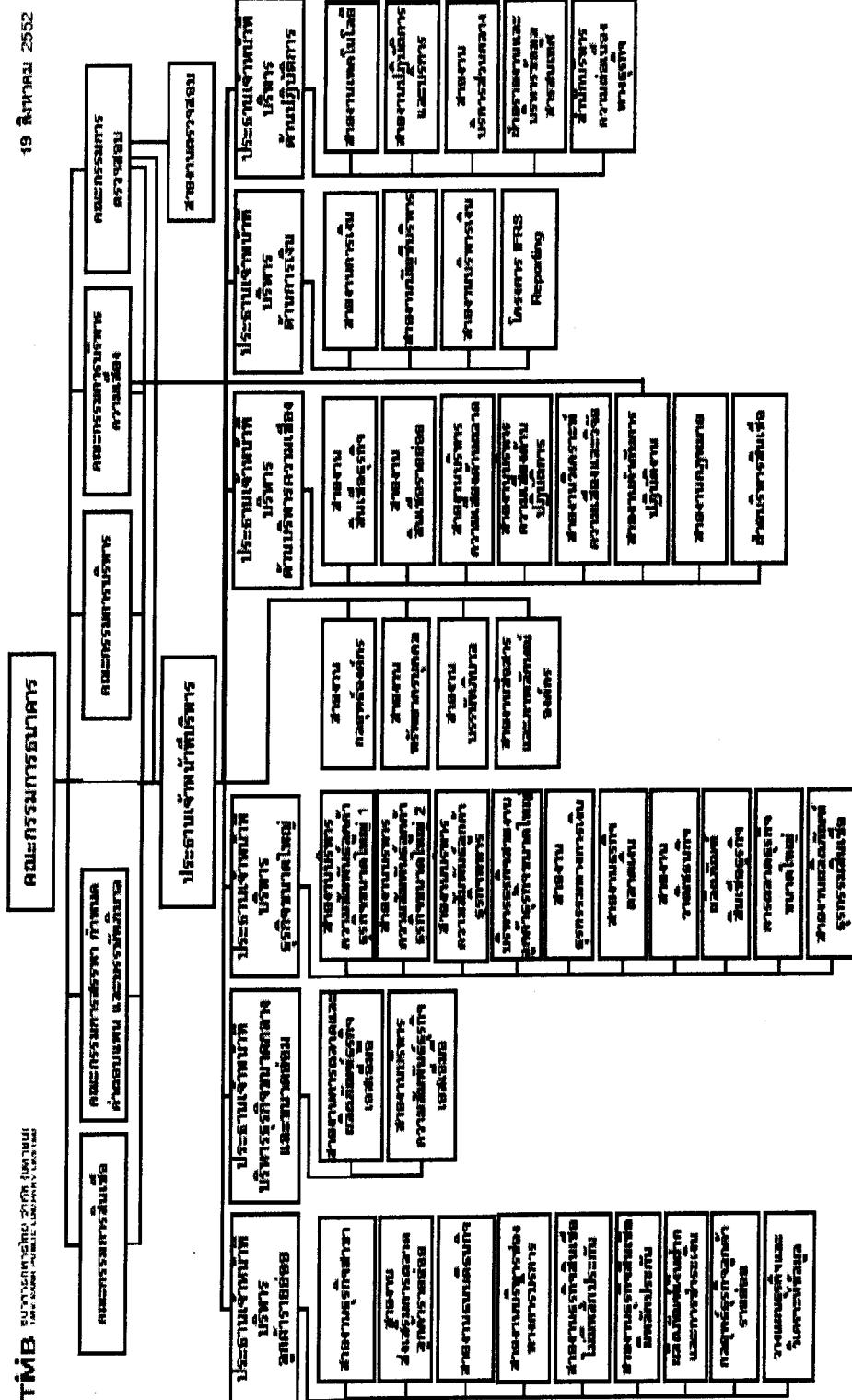
2.2 โครงสร้างองค์กร

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ดำเนินการปรับโครงสร้างองค์กรเพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลาง โดยมีหลักการในการพัฒนาเพื่อเป็นองค์กรที่ยึดลูกค้าเป็นศูนย์กลาง (Customer Centric Organization) ดังนี้

1. โครงสร้างองค์กร เปิดให้พนักงานแต่ละคน และหน่วยงานทุกหน่วย เห็นลูกค้าอย่างชัดเจน และมีความรับผิดชอบเต็มที่เพื่อสร้างความพึงพอใจของลูกค้า
2. โครงสร้างช่วยเสริมการทำงานเป็นทีม เพื่อสร้างความพึงพอใจลูกค้า
3. ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของกลุ่ม เป็นผู้นำในการกำหนดแนวทางการสร้างคุณค่าให้แก่ลูกค้าแต่ละกลุ่ม

โครงสร้างองค์กร แสดงในภาพที่ 2.3

תְּמִימָה

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างองค์กรของหน่วยงานราชการไทย จำกัด (มหาชน)

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) แบ่งงานบริหารออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ ด้านธุกิจการรายย่อย ด้านธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ด้านธุรกิจขนาดใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ด้านบริหารความเสี่ยง ด้านการเงิน ด้านปฏิบัติการ โดยในด้านปฏิบัติการแบ่งออกเป็น 5 หน่วยงาน คือ สายงานเทคโนโลยี สายงานปฏิบัติการและบริการ สายงานบริการส่วนกลาง ฝ่ายรายงานและบริหารข้อมูลสารสนเทศ และสำนักบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ สำหรับสายงานปฏิบัติการและบริการ แบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย แต่ละฝ่ายมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

1. ฝ่ายการธนาคาร มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการดูแลระบบรับ/ส่งข้อมูลกับศูนย์หักบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ดำเนินการเกี่ยวกับการรับ/ส่งข้อมูลเช็คเรียกเก็บ และเช็คส่ง/รับคืนของสาขาในเขตกรุงเทพ/และปริมณฑล ดูแลดำเนินการเกี่ยวกับการปลดLock Cheque ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลภาพลายมือชื่อผู้มีอำนาจสั่งจ่ายและเงื่อนไขการสั่งจ่ายบัญชีเงินฝาก กระแสรายวันของสาขาทั่วประเทศ เป็นศูนย์กลางดำเนินการบริการจ่ายเงินเดือนผ่านธนาคาร ดำเนินการเกี่ยวกับบริการหักบัญชีเงินฝากอัตโนมัติเพื่อชำระค่าสินค้า/บริการ ค่าสาธารณูปโภค หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ เป็นศูนย์ปฏิบัติการเกี่ยวกับบริการโอนเงินระหว่างธนาคารเพื่อเข้าบัญชีบุคคล ที่ 3 ผ่านระบบ BAHTNET ของธนาคารแห่งประเทศไทย

2. ฝ่ายสินเชื่อทั่วไป มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการรับชำระหนี้สินเชื่อในประเทศ (LOAN., LBD., PND., RPN., RPD) และ IBF (IN) งานรับชำระค่าอากร / ค่าธรรมเนียมการให้สินเชื่อในประเทศ งานรับ/จัดสรรเงินที่ได้รับจากการโอนสิทธิ การออกหนังสือค้ำประกันรับรอง/อาไว ตัวเงินและเปิด D.L/C การยื้นยันหนังสือค้ำประกัน ตัวเงิน และ D.L/C การต่ออายุหนังสือค้ำประกัน ปลดภาระค้ำประกันรับรอง/อาไวตัวเงิน และ D.L/C ทำสัญญาสินเชื่อรายใหญ่, SME, SBE งานสัญญาสินเชื่อโครงการ (บุคคล) รายย่อย

3. ฝ่ายวิสาหกิจ มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ในด้านปฏิบัติการการลงทุนในตลาดทุน ด้านตัวแทนการขายรับซื้อคืนหน่วยลงทุน ด้านปฏิบัติการรับจองซื้อหลักทรัพย์และทะเบียนผู้ถือหน่วยลงทุนแบบไม่เปิดเผยชื่อ

4. ฝ่ายธุรกิจบัตรเครดิต มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ในการบริหารข้อมูลบัตรเครดิต/บัตรเดบิต ข้อมูลร้านค้ารับบัตร บริหารข้อมูลบริการธนาคารอิเล็กทรอนิกส์ ผลิตบัตร และเก็บรักษาบัตร บริหารร้านค้าสมาชิก บริการแลกของรางวัลลูกค้าผู้ถือบัตร ตรวจสอบและจัดการบัตรยืดจากเครื่องเอทีเอ็ม บันทึกรายการบัญชี ตรวจสอบและทราบยอด ชำระดุลบัญชีระหว่างสถาบันผู้ให้บริการบัตรเครดิต

2.3 การจัดการทรัพยากรมนุษย์

ฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์ของธนาคารให้ความสำคัญกับพนักงานโดยถือว่ามีความสำคัญอย่างมากที่จะขับเคลื่อนให้องค์กรนี้น ประสบความสำเร็จ โดยทางฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์ได้วางนโยบายในการบริหารจัดการบุคลากรของธนาคารดังนี้

1. จัดให้พนักงานได้รับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ เพื่อพัฒนาศักยภาพและศักยภาพเพิ่มขึ้นในการทำงาน
2. ส่งเสริมและให้การสนับสนุนในเรื่องการเรียน มีทุนสำหรับพนักงานที่ต้องการศึกษาต่อ
3. มีการสนับสนุนพนักงานที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน โดยการปรับตำแหน่งงานและผลตอบแทนที่สูงขึ้น
4. มีสวัสดิการที่ดี ในด้านค่ารักษายาบาล (สามี, ภรรยา และบุตร) สวัสดิการเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำ
5. ให้ความคุ้มครองความปลอดภัยในการทำงาน มีระบบประกันความปลอดภัยที่มีมาตรฐาน

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยในประเทศไทย

ถาวร ศุภสิริวุฒิ (2543 : 87-90) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษารณ์กองความคุมงานซ่อมบำรุงอาคารyan ฝ่ายช่าง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความผูกพันต่อองค์การ โดยใช้ชิวิจัยเชิงอธิบาย (Explanatory Research) กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานกองความคุมงานซ่อมบำรุงอาคารyan ฝ่ายช่าง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 226 คน ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมของความผูกพันต่อองค์การของพนักงานกองความคุมงานซ่อมบำรุงอาคารyan อยู่ในระดับต่ำ แต่มีอัตราตามรายละเอียด พบว่า ด้านการใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อความสำเร็จขององค์การ และในด้านความภาคภูมิใจในองค์การของตน พนักงานส่วนใหญ่มีความผูกพันระดับปานกลาง สำหรับด้านความต้องการความเป็นสมาชิกในองค์การของตน พบว่า พนักงานกองความคุมงานซ่อมบำรุงอาคารyan ส่วนใหญ่ มีความผูกพันต่อองค์การระดับต่ำ โดยภาพรวมของระดับความพึงพอใจและความคิดเห็นของพนักงานที่มีต่อด้านต่างๆ พบว่า มีความพอใจระดับปานกลาง ยกเว้นความพอใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน ซึ่งพนักงานมีความพอใจน้อย และมีความพอใจต่อความมั่นคงในการทำงานมาก ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ความก้าวหน้าในการทำงาน และความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์การตามความต้องการของตน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ และพบว่า พนักงานที่

มีตำแหน่งต่างกันมีความพอยู่ในความเพียงพอของรายได้แตกต่างกัน และตำแหน่งของพนักงานมีความสัมพันธ์กับอายุ และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

พิชญาฤทธิ์ ศิริปัญญา (2545 : 35-38) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค : กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ” โดยทำการศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์การ และความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคลลักษณะงาน และประสบการณ์ในการทำงาน ของพนักงานที่มีต่อองค์การ พบว่า ความผูกพันของพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาจากปัจจัยด้านลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ อายุสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในองค์การ ระดับตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ ส่วน เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ

เพญนิภา แสงชื่น (2545 : 87-89) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษารณิสานักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความผูกพันต่อองค์การ และศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์การของพนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ระดับปฏิบัติการ และพนักงานระดับบริหาร ตั้งแต่ระดับ 1-5 ผลการศึกษาพบว่า พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์มีความผูกพันต่อองค์การโดยภาพรวมระดับปานกลาง กล่าวคือ การยอมรับ เป้าหมายขององค์การ อยู่ในระดับปานกลาง ความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามเพื่อองค์กรอยู่ในระดับสูง และการคงไว้ซึ่งสถานภาพสมาชิกขององค์กรอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ คือ ตำแหน่ง ลักษณะงาน และประสบการณ์ในการทำงาน

พัชรี แก้ววิสิกรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันในองค์การของพนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี พบว่า พนักงานส่วนตำบลมีความผูกพันในองค์การโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง สาเหตุ เพราะ คนกลุ่มนี้มีระดับการศึกษาที่สูง โอกาสที่พนักงานส่วนตำบลส่วนนี้จะเข้าหรือลาออกจากองค์กรบริหารส่วนตำบลไปทำงานที่อื่น ที่ได้รับเงินเดือนตรงตามวุฒิมีมากกว่าการปรับตำแหน่งให้ตรงตามวุฒิการศึกษา พนักงานส่วนตำบล มีความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์กรมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.47 โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้สึกว่าองค์การเป็นที่พึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย 3.29 โดยมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

สุราษฎร์ ศักดิธรรมเจริญ (2549: 31) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันของครรภ์ของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ พบว่า พนักงานมีความผูกพันต่อองค์กรโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กร ได้แก่ อายุ รายได้ต่อเดือน ตำแหน่งงาน และอายุในการทำงาน ส่วนเพศ

สถานภาพสมรส และระดับการศึกษา ไม่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันของคู่ร่วมปัจจัยในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติที่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันของคู่ร่วมปัจจัยในด้านประสิทธิภาพในการทำงาน ความหลากหลายของงาน ความมีเอกสารลักษณะงาน พลเมืองกลับของงาน และงานที่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์ กับบุคคลอื่น สำหรับปัจจัยในด้านประสบการณ์ในงานที่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันของคู่ร่วมปัจจัย ได้แก่ ความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญต่อองค์การ ความรู้สึกว่าองค์การเป็นที่พึ่งพาได้ ความคาดหวังที่จะได้รับการตอบสนองจากองค์การ และทัศนคติต่อเพื่อนร่วมงานและองค์การ

วรรูปี คำแก้ว (2550 : 30) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่ พบว่า ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเกี่ยวกับงานที่มีผลต่อระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน พบว่า พนักงานให้ความสำคัญต่อปัจจัยดังกล่าวในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก 2 ด้านคือ ด้านงานที่รับผิดชอบ และด้านบรรยายกาศที่ทำงาน นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดในระดับปานกลางคือ ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านโอกาสก้าวหน้า ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติ สำหรับผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเกี่ยวกับงานกับระดับความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน พบว่า ทุกปัจจัยเกี่ยวกับงาน เช่น งานที่รับผิดชอบ ค่าตอบแทนและสวัสดิการ โอกาสก้าวหน้า ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน และบรรยายกาศที่ทำงาน ล้วนมีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์กรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับปานกลาง

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Buchanan (1974 อ้างถึงในศันสนีย์ เต็ชสหงส์ 2543: 8) ได้ศึกษาผู้จัดการบริษัทต่างๆ จำนวน 279 คน โดยเลือกศึกษาผู้จัดการที่มีอายุงานกับองค์การตั้งแต่น้อยกว่า 1 ปี ระหว่าง 2-4 ปี และ 5 ปีขึ้นไป พบว่าผู้จัดการ ที่มีอายุงานมากกว่า 5 ปีจะมีความผูกพันต่อองค์กรสูงที่สุด และผู้จัดการที่มีอายุงานไม่ถึง 1 ปีจะมีความผูกพันต่อองค์กรน้อยที่สุด จึงได้สรุปว่าตัวแปรลักษณะส่วนบุคคลที่เป็นตัวนำมายังที่ดีที่สุดถึงระดับความเข้มข้นผูกพันต่อองค์การ ก็คือ ระยะเวลาในการทำงานให้กับองค์การนั้นเอง

Burke (2007 อ้างถึงในช่อสุคลา ไตรมา 2551:16) บริษัทที่ปรึกษาทางด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ทำการวิจัยในเรื่องความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ โดยจากการวิจัยพบว่า พนักงานที่มีความผูกพันต่อองค์การ จะต้องการทำงานอยู่กับองค์กรนั้นๆ มีความตั้งใจที่จะสร้างสรรค์ผลผลิตให้กับองค์การและลูกค้า และเต็มใจที่จะเสียสละเพื่องค์การ พร้อมทั้งช่วยเหลือ

องค์การให้ประสบความสำเร็จ โดยความผูกพันของพนักงานนี้จะส่งผลให้เกิดความจริงก้าดีของลูกค้า (Customer loyalty) และก่อให้เกิดผลประโยชน์ (Profitability) ต่อองค์การ

Herbiniak and Alutto (1972 อ้างถึงในศันสนีย์ เทชสหงส์ 2543: 9) ได้ทำการวิจัยกับครุในโรงเรียนประถม มัธยมศึกษา และพยาบาลอาชีพในโรงพยาบาล 33 แห่ง พบร่วมตัวแปรลักษณะบุคคลด้านอายุ มีความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ กล่าวคือ บุคคลที่มีอายุสูงมีความผูกพันต่อองค์การสูง เนื่องจาก การที่คนมีอายุมาก คิดว่าตนมีทางเลือกในการทำงานน้อยลง ประกอบกับการได้สั่งสมประสบการณ์จากการมาภาพ จึงมีแนวโน้มที่จะออกจากองค์การน้อยกว่าคนที่มีอายุน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ Mobley และคนอื่นๆ(1979) ที่พบว่า อายุเป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่มีอิทธิพลในการกำหนดพฤติกรรมการลาออก โดยมีความสัมพันธ์ทางลบกับการลาออกของบุคคล

จากการทบทวนวรรณกรรมข้างต้น จะเห็นได้ว่าความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เพิ่มประสิทธิผลและประสิทธิภาพของงาน ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จขององค์กร ผู้ศึกษาจึงเห็นสมควรศึกษาความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โดยประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1. ความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์การ
2. ความรู้สึกเติ่มใจที่จะช่วยเหลือองค์การเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์การ

รวมถึงในส่วนของปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีผลต่อความผูกพันต่อองค์กร ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ระดับตำแหน่ง และอัตราเงินเดือน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่อง “ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)”
ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การ
เก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในงานศึกษานี้ได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1.1 ประชากร

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้คือ พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สายปฏิบัติการและบริการ ที่ปฏิบัติงาน ณ สำนักงานใหญ่ จำนวนทั้งสิ้น 367 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

1.2.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) ใช้วิธีการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของทาโร่ ยามานาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติร้อยละ 95 และความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่างร้อยละ 5 ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร ($N=367$ คน)

E = ค่าความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้เท่ากับร้อยละ 5 (0.05)

แทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{367}{1+367(0.05)^2}$$

$n = 191.40$ หรือ 192 คน

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคือ 192 คน

1.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Sampling Method) วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random) มีขั้นตอน ดังนี้

1) แบ่งประชากรสายงานปฏิบัติการและบริการตามฝ่ายงาน ได้แก่ ฝ่ายการธนาการ จำนวน 115 คน ฝ่ายสินเชื่อทั่วไป จำนวน 72 คน ฝ่ายธุรกิจบัตรจำนวน 98 คน และฝ่ายวัฒนธรรมกิจจำนวน 42 คน จากนั้นดำเนินการ ดังนี้

(1) หาสัดส่วนประชากรของแต่ละฝ่ายงาน ได้สัดส่วน ดังนี้

$$= 155 : 72 : 98 : 42$$

$$= 42.23\% : 19.62\% : 26.70\% : 11.45\%$$

(2) หาจำนวนตัวอย่างของแต่ละฝ่ายตามสัดส่วนที่ได้ในข้อ (1) จะได้
ตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{ฝ่ายการธนาการ} = 81 \text{ คน}$$

$$\text{ฝ่ายสินเชื่อทั่วไป} = 38 \text{ คน}$$

$$\text{ฝ่ายธุรกิจบัตร} = 51 \text{ คน}$$

$$\text{ฝ่ายวัฒนธรรมกิจ} = 22 \text{ คน}$$

ตารางที่ 3.1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามฝ่ายงาน

ฝ่ายงาน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ฝ่ายการธนาการ	155	81
ฝ่ายสินเชื่อทั่วไป	72	38
ฝ่ายธุรกิจบัตร	98	51
ฝ่ายวัฒนธรรมกิจ	42	22
รวม	367	192

2) สุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ในสายปฏิบัติการและบริการ แต่ละฝ่ายตามจำนวนที่กำหนดรวม 192 คน เพื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนดำเนินการต่อไป

2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

รายละเอียดของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การสร้างเครื่องมือ และการหาประสิทธิภาพเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษามีดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยพัฒนาแบบสอบถามตามกระบวนการสร้างเครื่องมือวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple-Choice) มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 7 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่องค์กรธนาคารทหารไทยจำกัด (มหาชน) ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) มีจำนวนข้อคำถามทั้งหมด 25 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended)

2.2 การสร้างเครื่องมือในการศึกษา

การสร้างเครื่องที่ใช้ในการศึกษาระบบที่ผู้ศึกษาดำเนินการดังนี้

1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด และสร้างข้อคำถาม

2) สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง และนำเสนอด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้

3) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ
 4) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน นำมาคำนวณค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ์ของ cronbach ให้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.92

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 ดำเนินการสั่งแบบสอบถามให้กับพนักงานทบทารไทย จำกัด (มหาชน) สายงานปฏิบัติการและบริการ จำนวน 192 ชุด โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1-2 ตุลาคม 2552

3.2 นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมคืนมาทำการตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถาม เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบครบถ้วนสมบูรณ์ไว้warehouseข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประมวลผลข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

- 1) ตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องและสมบูรณ์ของข้อมูลก่อนจะนำลงรหัส
- 2) บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูล และเครื่องคอมพิวเตอร์
- 3) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- 4) ประมวลผลข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ดังนี้

1) หาค่าความถี่และร้อยละ (Percentage) ในการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

2) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ใช้วิเคราะห์ระดับความผูกพันต่อองค์กร ของพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) โดยมีเกณฑ์ประเมินและแบล็อก ดังนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ความหมาย</u>
4.50 - 5.00	มีความผูกพันระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีความผูกพันระดับมาก
2.50 - 3.49	มีความผูกพันระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีความผูกพันระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีความผูกพันระดับน้อยที่สุด

3) การเปรียบเทียบระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) กับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม เช่น เพศของพนักงาน นำมาทดสอบค่า t (t-test)

4) การเปรียบเทียบระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง อายุงาน ตำแหน่งงาน อัตราเงินเดือนและ

ฝ่ายงานที่สังกัด นำมาวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) และเมื่อพนความแตกต่างของระดับค่าเฉลี่ยจึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' Test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน 192 คน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าทดสอบความแตกต่าง

F แทน ค่าสถิติการแจกแจงค่าอิฟ (F-test)

Sig. แทน ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 192)	ร้อยละ (100.00)
1. เพศ		
ชาย	78	40.63
หญิง	114	59.37
2. อายุ		
ต่ำกว่า 25 ปี	28	14.58
25 – 35 ปี	45	23.44
36 - 45 ปี	64	33.33
46 - 55 ปี	37	19.27
มากกว่า 55 ปี	18	9.38
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	28	14.58
ปริญญาตรี	128	66.67
สูงกว่าปริญญาตรี	36	18.75
4. อายุงาน		
1- 5 ปี	29	15.10
6 – 10 ปี	49	25.52
11 – 15 ปี	64	33.33
16 – 20 ปี	34	17.70
มากกว่า 20 ปี	16	8.35

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (n = 192)	ร้อยละ (100.00)
5. ตำแหน่งงาน		
เจ้าหน้าที่	25	13.02
เจ้าหน้าที่อาชูโส	128	66.67
ผู้จัดการ	32	16.67
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	7	3.64
6. อัตราเงินเดือน		
ต่ำกว่า 15,000 บาท	40	20.83
ระหว่าง 15,000 – 25,000 บาท	59	30.73
ระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท	62	32.29
มากกว่า 35,000 บาท	31	16.15
7. ฝ่ายงานที่สังกัด		
ฝ่ายการธนาคาร	81	42.19
ฝ่ายลินเช่อหัวไช	38	19.79
ฝ่ายธุรกิจบัตร	51	26.56
ฝ่ายธุรกิจบัตร	22	11.46

จากตารางที่ 4.1 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 192 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 59.37 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 อาชีวงาน ระหว่าง 11 – 15 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่อาชูโส จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 อัตราเงินเดือนระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 32.29 และสังกัดฝ่ายการธนาคาร จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 42.19

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

**ตาราง 4.2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร**

ความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร	ระดับ		
	$\bar{X}$	S.D.	ความผูกพัน
1.ท่านให้ความสำคัญกับค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรมขององค์กร	4.42	0.60	มาก
2.ท่านยอมรับในนโยบายการบริหารขององค์กร	4.45	0.63	มาก
3.ท่านยอมรับวิธีการทำงานขององค์กรและสามารถปฏิบัติตาม ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน	4.48	0.63	มาก
4.ท่านทำงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายขององค์กรเป็นหลัก	4.44	0.69	มาก
5.ท่านวางแผนงานและทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร	4.42	0.73	มาก
6.ท่านกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานทำงานเพื่อนำองค์กรไปสู่ เป้าหมาย	4.23	0.77	มาก
7.การทำงานของท่านเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา	4.38	0.66	มาก
8.การทำงานของท่านเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน	4.47	0.64	มาก
9.ท่านมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา โดยแบ่งที่เกิดขึ้นในองค์กร	3.21	1.07	ปานกลาง
10.ท่านให้ความสำคัญกับการกิจที่ต้องปฏิบัติร่วมกันภายใน องค์กร	4.24	0.75	มาก
รวม	4.40	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นการมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหา โดยแบ่งที่เกิดขึ้นในองค์กร ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$) โดยมากที่สุด อันดับแรกคือ การยอมรับวิธีการทำงานขององค์กรและสามารถปฏิบัติตามให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ($\bar{X} = 4.48$) รองลงมาคือ การทำงานเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X} = 4.47$) และน้อยที่สุดคือ การมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาโดยแบ่งที่เกิดขึ้นในองค์กร ($\bar{X} = 3.21$)

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผล^{สำเร็จตามเป้าหมาย}

ความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กร เพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	ระดับ		
	S.D.	ผูกพัน	ความผูกพัน
1. ท่านมีความตั้งใจที่จะใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ในการพัฒนาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ	4.43	0.77	มาก
2. ท่านทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.32	0.63	มาก
3. ท่านเต็มใจปฏิบัติงาน nok เวลา เพื่อให้งานเสร็จทันตามกำหนด	4.38	0.64	มาก
4. ท่านพร้อมแก้ไขหันทีด้วยความเต็มใจหากงานในองค์กรที่ท่านรับผิดชอบมีข้อผิดพลาด	4.39	0.69	มาก
5. ท่านเต็มใจที่จะปฏิบัติงานทั้งงานที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรง และนอกเหนือความรับผิดชอบ	4.45	0.73	มาก
6. ท่านยินดีเข้ารับการฝึกอบรมและเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน	4.44	0.69	มาก
7. ท่านได้ทำงานที่มีความสำคัญ และสามารถสร้างความสำเร็จให้กับองค์กร	4.36	0.66	มาก
8. ท่านให้ข้อเสนอแนะและแบ่งคิดที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร	4.38	0.68	มาก
9. ท่านเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร	4.34	0.80	มาก
10. ท่านได้รับการยอมรับในเรื่องความขยัน อดทน ทุ่มเท เพื่อความสำเร็จของงาน	4.20	0.75	มาก
รวม	4.39	0.67	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบร่วมกันว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมากที่สุดอันดับแรก คือ ความเต็มใจที่จะปฏิบัติงานทั้งงานที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรง และนอกเหนือความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมาคือ การยินดีเข้ารับการฝึกอบรมและเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน ($\bar{X} = 4.44$) และน้อยที่สุดคือ การได้รับการยอมรับในเรื่องความขยัน อดทน ทุ่มเท เพื่อความสำเร็จของงาน ($\bar{X} = 4.20$)

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร

ความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิก		ระดับ		
ขององค์กร		S.D.	ผูกพัน	ความผูกพัน
1. ท่านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนี้		4.48	0.74	มาก
2. ท่านคิดเสมอว่า องค์กรแห่งนี้เป็นองค์กรที่มีความมั่นคง		4.45	0.80	มาก
3. ท่านรู้สึกมีเกียรติ และภาคภูมิใจในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติอยู่		4.49	0.71	มาก
4. ท่านสามารถก้าวหน้าในสายอาชีพ หรือตำแหน่งงานต่อไป		4.43	0.79	มาก
ในองค์กร				
5. ท่านมีความผูกพันและรักที่จะทำงานกับองค์กรนี้ตลอดไป		4.42	0.73	มาก
รวม		4.46	0.76	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยมากที่สุดอันดับแรกคือ การรู้สึกมีเกียรติ และภาคภูมิใจในตำแหน่งงานที่ปฏิบัติอยู่ ($\bar{X} = 4.49$) รองลงมาคือ การรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนี้ ($\bar{X} = 4.48$) และน้อยที่สุดคือ ความผูกพันและรักที่จะทำงานกับองค์กรนี้ตลอดไป ($\bar{X} = 4.42$)

**ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ในภาพรวม**

ความผูกพันต่อองค์กร	ระดับ		
	S.D.	ผูกพัน	ความผูกพัน
1. ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร	4.40	0.68	มาก
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.39	0.67	มาก
3. ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร	4.46	0.76	มาก
รวม	4.42	0.68	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีระดับความผูกพันต่อองค์กร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยมากที่สุดอันดับแรกคือ ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร ($\bar{X} = 4.46$) รองลงมาคือ ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ($\bar{X} = 4.40$) และน้อยที่สุดคือ ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ($\bar{X} = 4.39$)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด
(มหาชน) จำแนกตามเพศ

ความผูกพันต่อองค์กร	เพศชาย		เพศหญิง		t-test	Sig.
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมาย ขององค์กร	3.95	0.71	4.00	0.59	1.46	0.23
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กร เพื่อให้ประสบผลลัพธ์จริงตามเป้าหมาย	3.94	0.78	4.03	0.63	2.70	0.10
3. ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิก ขององค์กร	4.05	0.57	4.11	0.58	0.01	0.92
รวม	3.97	0.69	4.06	0.61	1.62	0.38

จากตารางที่ 4.6 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีเพศแตกต่างกันมีระดับ
ความผูกพันต่อองค์กร ทั้งในภาพรวมและรายค้านี้ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามอายุ

ความผูกพันต่อองค์กร	ต่ำกว่า		25 - 35 ปี		36 - 45 ปี		46-55 ปี		มากกว่า		F-test	Sig.		
	25 ปี													
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
1. ด้านความรู้สึก ยอมรับในค่านิยม และเป้าหมายของ องค์กร	4.32	0.71	3.93	0.59	3.92	0.68	4.00	0.58	4.27	0.46	1.35	0.27		
2. ด้านความรู้สึกเต็ม ใจที่จะช่วยเหลือ องค์กรเพื่อให้ ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย	4.28	0.57	4.07	0.57	4.04	0.61	4.11	0.57	4.33	0.31	0.62	0.61		
3. ด้านความรู้สึก pragmatism ที่จะคง อยู่เป็นสมາชิกของ องค์กร	4.36	0.86	3.91	0.64	4.03	0.65	4.06	0.64	3.97	0.31	2.30	0.08		
รวม	4.28	0.78	3.97	0.80	3.84	0.79	4.08	0.62	4.20	0.52	1.58	0.20		

จากตารางที่ 4.7 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีอายุแตกต่างกันนี้ ระดับความผูกพันต่อองค์กร ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันนิ

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามระดับการศึกษา

ความผูกพันต่อองค์กร	ต่ำกว่า		ปริญญาตรี		สูงกว่า		F-test	Sig.		
	ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี					
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.				
1. ด้านความรู้สึกยอมรับใน ค่านิยมและเป้าหมายของ องค์กร	4.07	1.02	3.97	0.62	4.05	0.67	0.11	0.90		
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะ ช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.00	1.22	4.00	0.63	4.13	0.91	0.15	0.86		
3. ด้านความรู้สึกปรารถนาที่ จะคงอยู่เป็นสมาชิกของ องค์กร	4.10	1.24	3.99	0.81	3.96	0.91	0.83	0.44		
รวม	4.07	0.99	3.97	0.54	4.04	0.75	0.09	0.91		

จากตารางที่ 4.8 พ布ว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีระดับการศึกษา^{ทั้งในภาพรวมและรายด้าน}ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามตำแหน่งงาน

ความผูกพันต่อองค์กร	เจ้าหน้าที่		ข้าราชการ		ผู้จัดการ		ผู้ช่วย		F-test	Sig.		
			อาชญา				อำนวยการ					
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
1. ด้านความรู้สึกยอมรับใน ค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร	4.10	0.64	3.98	0.54	4.08	0.63	4.05	0.69	2.68	0.54		
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะ ช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบ [*] ผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.14	0.58	4.09	0.53	4.02	0.60	4.09	0.71	3.09	0.53		
3. ด้านความรู้สึกปรารถนาที่ จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร	4.09	0.71	4.42	0.54	4.46	0.68	4.45	0.22	8.75*	0.04		
รวม	4.07	0.62	3.97	0.67	4.07	0.62	4.05	0.48	2.73	0.38		

จากตารางที่ 4.9 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีตำแหน่งงานแตกต่าง กันมีระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กรแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเพื่อในตาราง ที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกประณานาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร จำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	เจ้าหน้าที่ ($\bar{X}=4.09$)	เจ้าหน้าที่ อาวุโส ($\bar{X}=4.42$)	ผู้จัดการ ($\bar{X}=4.46$)	ผู้ช่วยอำนวยการ ($\bar{X}=4.45$)
เจ้าหน้าที่ ($\bar{X}=4.09$)	-	0.33*	0.37*	0.36*
เจ้าหน้าที่อาวุโส ($\bar{X}=4.42$)	-	-	0.04	0.03
ผู้จัดการ ($\bar{X}=4.46$)	-	-	-	0.01
ผู้ช่วยอำนวยการ ($\bar{X}=4.45$)	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่มีระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกประณานาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กรน้อยกว่าตำแหน่งอื่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด
(มหาชน) จำแนกตามอายุงาน

ความผูกพันต่อองค์กร	1 – 5 ปี		6 – 10 ปี		11 – 15 ปี		16 – 20 ปี		มากกว่า 20 ปี		F-test	Sig.
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. ด้านความรู้สึก ยอมรับในค่านิยม และเป้าหมายของ องค์กร	4.10	0.64	3.98	0.54	3.98	0.63	4.22	0.09	4.10	0.64	2.68	0.54
2. ด้านความรู้สึกเต็ม ใจที่จะช่วยเหลือ องค์กรเพื่อให้ ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย	3.74	0.58	4.04	0.53	4.17	0.60	4.11	0.71	4.09	0.58	7.69*	0.04
3. ด้านความรู้สึก ประณานิยม อยู่เป็นสมาชิกของ องค์กร	4.09	0.71	3.95	0.54	4.06	0.68	4.18	0.22	4.09	0.71	2.75	0.54
รวม	4.07	0.62	3.97	0.67	4.07	0.62	4.16	0.48	4.09	0.55	1.73	0.18

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีอายุงานแตกต่างกันมี
ระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตาม
เป้าหมายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย
วิธีการของเชฟเฟ่ในตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารพาณิชไทย จำกัด (มหาชน) ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ จำแนกตามอายุงาน

อายุงาน	1 – 5 ปี	6 – 10 ปี	11 – 15 ปี	16 – 20 ปี	มากกว่า 20 ปี
	($\bar{X} = 3.74$)	($\bar{X} = 4.04$)	($\bar{X} = 4.17$)	($\bar{X} = 4.11$)	($\bar{X} = 4.09$)
1 – 5 ปี ($\bar{X} = 3.74$)	-	0.30	0.43*	0.37*	0.35*
6 – 10 ปี ($\bar{X} = 4.04$)		-	0.13	0.07	0.05
11 – 15 ปี ($\bar{X} = 4.17$)			-	0.06	0.08
16 – 20 ปี ($\bar{X} = 4.11$)				-	0.02
มากกว่า 20 ปี ($\bar{X} = 4.09$)					-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบร่วมกันว่า พนักงานธนาคารพาณิชไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีอายุงานระหว่าง 1-5 ปี มีระดับความผูกพันต่อองค์กร ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมายน้อยกว่าอายุงาน 11 ปีขึ้นไป อายุที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามอัตราเงินเดือน

ความผูกพันต่อองค์กร	ต่ำกว่า 15,000 บาท		15,000 – 25,000 บาท		25,001 – 53,000 บาท		มากกว่า 53,000 บาท			
	mean	SD	mean	SD	mean	SD	mean	SD	F-test	Sig.
1. ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร	3.96	0.60	3.86	0.65	4.14	0.62	3.93	0.64	0.98	0.41
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.30	0.53	3.95	0.60	4.21	0.57	4.06	0.56	1.01	0.39
3. ด้านความรู้สึกป่วยน้ำที่จะคงอยู่เป็นสมាជิกรขององค์กร	4.10	0.68	3.89	0.66	4.24	0.68	3.89	0.67	1.70	0.17
รวม	4.00	0.54	3.91	0.62	4.18	0.56	3.85	0.56	1.86	0.14

จากตารางที่ 4.13 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีอัตราเงินเดือนแตกต่างกันมีระดับความผูกพันต่อองค์กร ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามฝ่ายงานที่สังกัด

ความผูกพันต่อองค์กร	ฝ่าย		ฝ่าย		ฝ่าย		ฝ่าย		F-test	Sig.		
	การธนาคาร		สินเชื่อทั่วไป		ธุรกิจบัตร		วัฒนธรรม					
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD				
1. ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร	4.16	0.71	4.18	0.76	4.15	0.82	4.07	0.76	1.68	0.12		
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย	4.20	0.53	3.95	0.60	4.04	0.57	4.03	0.68	1.57	0.18		
3. ด้านความรู้สึกประ言论นาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร	4.31	0.78	3.89	0.84	4.12	0.87	4.19	0.97	2.43	0.06		
รวม	4.23	0.54	4.07	0.62	4.08	0.56	4.15	0.56	1.96	0.16		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่สังกัดฝ่ายงานแตกต่างกันมีระดับความผูกพันต่อขององค์กร ทั้งในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของพนักงานที่แสดงความคิดเห็นให้ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร	4	12.50
1.1 แข็งให้พนักงานได้รับทราบแนวทางการบริหารนโยบาย และเป้าหมายขององค์กรอย่างชัดเจน		
1.2 ปลูกฝังแนวคิด พัฒนาศติ และนโยบายของบริษัทให้กับ พนักงาน		
2. ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย	11	34.37
2.1 ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศความเป็นมิตรในการทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสามารถทำงานกันเป็นทีมได้		
3. ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร	2	6.25
3.1 ให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของพนักงาน อันจะนำไปสู่ ความไว้วางใจรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร		
4. ด้านอื่นๆ	15	46.87
4.1 ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างพนักงาน เช่น การจัดกิจกรรมประจำปี การจัดงานปีใหม่		

จากตารางที่ 4.15 พบว่าพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านอื่นๆ มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 46.87 รองลงมาคือ ด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 34.37 และน้อยที่สุดคือ ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25

บทที่ 5

สรุปการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งสรุปการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุปการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์การศึกษา

1.1.1 เพื่อศึกษาระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

1.2 วิธีดำเนินการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ได้แก่ พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สายงานปฏิบัติการและบริการ จำนวน 367 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาริ ยามานะ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถามที่มีค่าความน่าเชื่อถือเท่ากับ 0.92 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที่ (t-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ของ เชฟเฟ่

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 192 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 59.37 มีอายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ระดับการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 66.67 อายุงานระหว่าง 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่อาชีวะ คิดเป็นร้อยละ 66.67 อัตราเงินเดือนระหว่าง 25,001 – 35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.29 และสังกัดฝ่ายการธนาคาร คิดเป็นร้อยละ 42.19

1.3.2 ระดับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มีระดับความผูกพันต่อองค์กรในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า ทุกค้านอยู่ในระดับ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ คือ

เป้าหมาย อาจเป็นเพื่อ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ได้ปลูกฝังค่านิยม ความเชื่อ วัฒนธรรม องค์กร จนทำให้พนักงานมีทัศนคติที่ดีและรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร จึงผูกพันกับองค์กร อย่างมาก ซึ่งเป็นไปตามแนวคิดของ กรณี มหานนท์ (2529 : 97) กล่าวว่า ความรู้สึกผูกพันต่อ องค์กรจะนำไปสู่ผลที่สัมพันธ์กับความมีประสิทธิผลขององค์การนั้นประกอบด้วย พนักงานต้องมี ความรู้สึกผูกพันอย่างแท้จริงต่อเป้าหมายและค่านิยมขององค์กร มีความประณานาอย่างแรงที่จะ คงอยู่กับองค์กรต่อไปเพื่อทำงานขององค์การ ให้บรรลุเป้าหมายซึ่งตนเลื่อมใสครับ ฯ มีความ ตระหนักว่า งานคือหนทางซึ่งตนจะสามารถทำกำไรโดยร่วมอยู่ในระดับเดียวกันอีก ตลอดล้องกับผลการศึกษาของ พิชญากุล ศิริปัญญา (2545 : 35-38) ได้ทำการศึกษาเรื่อง “ความผูกพันต่อองค์การของ พนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค : กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ” พบว่า ความผูกพันของพนักงาน โดยรวมอยู่ในระดับสูง ขณะที่ผลการศึกษาของ พัชรี แก้ววิสิทธิกรณ์ (2546 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันในองค์การของ พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานีพบว่า พนักงานส่วนตำบลมีความผูกพัน ในองค์การ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยพนักงานส่วนตำบลมีความรู้สึกว่าตนมีความสำคัญ ต่อองค์การมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.47 ส่วนความรู้สึกว่าองค์การเป็นที่พึงพอใจ มีค่าเฉลี่ย 3.29 สำหรับผลการวิจัยของวารุณี คำแก้ว(2550:30)พบว่า พนักงานธนาคารไทยธนาคาร จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับปัจจัยความผูกพันต่อองค์กร ด้านงานที่รับผิดชอบ และด้านบรรยากาศที่ทำงาน อยู่ในระดับมาก

2.2 การเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามตำแหน่งงานและอายุงาน พ布ว่า พนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่มีความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร น้อยกว่าตำแหน่งอื่น ๆ และพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีอายุงานระหว่าง 1-5 ปี มีความผูกพันต่อองค์กรด้านความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตาม เป้าหมายน้อยกว่าอายุงาน 6 ปีขึ้นไป อาจเป็นเพราะพนักงานธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ เป็นกลุ่มเดียวกับที่มีอายุงานระหว่าง 1-5 ปี ซึ่งยังเป็นคนรุ่นใหม่ของธนาคาร จึง มีนิยมของความมั่นคงและความก้าวหน้าในสายอาชีพรวมถึงการเสียสละประจำส่วนตัวเพื่อ ประโยชน์ส่วนรวมขององค์กรแตกต่างไปจากพนักงานที่มีตำแหน่งและอายุงานมากกว่า ตลอดล้อง กับผลการศึกษาของ เพญนิภา แสงชื่น (2545 : 87-89) ศึกษาเรื่อง ความผูกพันต่อองค์การ : ศึกษา กรณี สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ พ布ว่า พนักงานสำนักงานทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์ มีความเต็มใจที่จะทุ่มเทความพยายามเพื่องค์กรอยู่ในระดับสูง และตัวแปรที่มี ความสัมพันธ์กับความผูกพันต่อองค์การ คือ ตำแหน่ง ลักษณะงาน และประสบการณ์ในการทำงาน

ส่วนการเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน และฝ่ายงานที่สังกัด พนักงาน ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน และฝ่ายงานที่สังกัดแตกต่างกันมีความผูกพันต่อองค์กร ไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญกับพนักงานอย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นเพศใด อายุเท่าไร ระดับการศึกษาใด และสังกัดฝ่ายงานใด โดยอัตราเงินเดือนก็เป็นไปตามระดับการศึกษา จึงทำให้ความผูกพัน ไม่แตกต่างสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สุราษฎร์ ศักดิธรรมเจริญ (2549:31) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันองค์กรของพนักงานในกลุ่มอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ พนักงาน อายุ รายได้ต่อเดือน เพศ และระดับการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อระดับความผูกพันองค์กร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้ประโยชน์

3.1.1 ผู้บริหารธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ควรเสริมสร้างให้พนักงานรักและผูกพันองค์กรยิ่งขึ้นในแต่ละด้าน ดังนี้

1) ด้านความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมายขององค์กร ควรแจ้งให้พนักงานได้รับทราบแนวทางการบริหาร นโยบาย และเป้าหมายองค์กรอย่างชัดเจน และควรปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อองค์กรให้กับพนักงาน

2) ด้านความรู้สึกเติมใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ควรส่งเสริมให้เกิดบรรยายกาศความเป็นมิตรในการทำงาน ช่วยเหลือซึ่งกันและกันสามารถทำงานกันเป็นทีมได้

3) ด้านความรู้สึกปรารถนาที่จะคงอยู่เป็นสมาชิกขององค์กร ควรให้ความสำคัญกับความคิดเห็นของพนักงาน อันจะนำไปสู่ ความไว้วางใจรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

3.1.2 ผู้บริหารฝ่ายจัดการทรัพยากรมนุษย์ ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างพนักงาน เช่น การจัดกิจกรรมประจำปี การจัดงานปีใหม่ เป็นต้น

3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาครั้งต่อไป

3.2.1 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบความผูกพันของพนักงานต่อองค์กร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) กับสายงานอื่น ๆ และสาขาต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาเสริมสร้างให้เกิดความรักความผูกพันต่อองค์กร โดยรวม

3.2.2 ควรทำการศึกษาความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความผูกพันต่อองค์กรให้มากขึ้น และเพื่อเกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างสูงสุด

บรรณาธิการ

บรรณานุกรม

- กัลยาธัตน์ เวรุเมฆา (2548) “ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานธนาคารเยอเชีย: ศึกษาเฉพาะกรณีสำนักงานใหญ่”
- กิตติมาภรณ์ นิลนิยม (2545) “ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ภายหลังการควบรวมกิจการธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน)”
- นิติปริญญา โภ สาขาวัสดุศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชื่อสุดา ไสระดา (2551) “ความผูกพันของพนักงานต่อบริษัท มโนห์ราอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด” บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีนาคม 2551
- ภารณี แพนสมบูรณ์ (2548) แรงจูงใจในการปฏิบัติงานในศาลาชั้นด้านของผู้พิพากษาอาชญากรรมพิพากษานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา
- ถาวร ศุภศิริวุฒิ (2543) “ความผูกพันของบุคลากรต่อองค์การ: ศึกษารณีกองควบคุมงานซ่อมบำรุงอากาศยาน ฝ่ายซ่อมบำรุง บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวัสดุศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นันทนา พ่องเกสช (2543) “ความผูกพันต่อองค์การ ศึกษารณีข้าราชการวิทยาลัยพยาบาลเกื้อการรุณี” สาขาวิชาการบริหารทั่วไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
- นิธิวิดี ไตร์วัลย์ (2551) “ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน)” กลุ่มแผนงานเชียงใหม่ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- พัชราภรณ์ คุณมั่งมี (2548) “ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ: กรณีศึกษาบริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด (มหาชน)” บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พัชรี แก้ววิสิการณ์ (2546) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันในองค์การของพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดปทุมธานี”
- พิชญากุล ศิริปัญญา (2545) “ความผูกพันต่อองค์การของพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค: กรณีศึกษา พนักงานของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (เชียงใหม่) ภาคเหนือ ” การศึกษาแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพ็ญนิภา แสงชื่น (2545) “ความผูกพันต่อองค์กร สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์” วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- กรณี มนันนท์ (2529) การประเมินประสิทธิผลขององค์การ. กรุงเทพ : ไอเดียนสโตร์
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2548) พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร

- รัชดาพร ร้องเสียง (2549) “ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ: กรณีศึกษา บริษัท ซันย่างอุตสาหกรรมอาหาร จำกัด” การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- เรียม ศรีทอง (2545) พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน กรุงเทพฯ: เอส อาร์ พรินติ้ง เมส โปรดักส์
- วินัย เพชรช่วย (2552) ทฤษฎีความคาดหวัง คืนคืนเมื่อ 15 พย. 2552 จาก <http://www.geocities.com/vinaip/knowledge/motive.htm>
- วีโรมน์ สว่างเฉื่อน (2547) “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช วารุณี คำแก้ว (2550) “ความผูกพันต่อองค์กรของพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)” วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ศันสนีย์ เตชะสหวงศ์ (2543) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันองค์กรของเกล็อคกรประจำร้านบู๊สท์” บริหารธุรกิจบัณฑิต (การตลาด) มหาวิทยาลัยสุโขทัย 2543
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2539) องค์การและการจัดการ กรุงเทพมหานคร:
- บริษัทวิสิทธิ์พัฒนา จำกัด
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541) การวิจัยธุรกิจ กรุงเทพฯ: เอ เอ็น การพิมพ์
- ศิริลักษณ์ ติณณวัฒน์ (2550) “ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ บริษัท สยามแมคโคร จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่” บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช สวนีย์ แก้ววณี (2549) “ความผูกพันต่อองค์การของพนักงาน (Employee Engagement)” สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ช่าวเศรษฐกิจ ระบบออนไลน์ คืนคืนเมื่อ 17 มกราคม 2551 จาก <http://www.ryt9.com/news>
- สมยศ นาวีการ (2543) การบริหารและพฤติกรรมองค์กร(พิมพ์ครั้งที่ 2) กรุงเทพฯ:
- โรงพิมพ์กรุงธนพัฒนา
- สุธิดา วรรักษ์สัจจะ (2550) “ความผูกพันต่อองค์การของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนัก บริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดปทุมธานี” การบริหารการศึกษา
- สุรัสวดี สุวรรณเวช (2549) “ความผูกพันของพนักงานต่อองค์การ” ระบบออนไลน์ คืนคืนเมื่อ 2 ตุลาคม 2550 จาก <http://www.pmat.or.th/>
- สุราษฎร์ ศักดิ์ธรรมเจริญ (2549) “ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความผูกพันองค์กรของพนักงานในกลุ่ม อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ นิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ” การค้นคว้าแบบอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

- Buchanan,Bruce. (1974) "Building Organizational Commitment : The Socialization of Managers in Work Organizations." In Administrative Science Quarterly p. 533, 543
- Mowday, R.T.L.W. Portor and R.M. Steers. (1982) " Employee-Organization Linkages The Psychology of Commitment , Absenteeism and turnover. New York : Academic Press,
- Woolfolk Anita E (1995) <http://dit.dru.ac.th/home/023/psychology/chap5.html>

ภาคผนวก

ภาคผนวก ๑
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแบบสอบถาม

1. คุณไพบูลย์ ทองมี	รองผู้อำนวยการการธนาคาร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
2. คุณสุรชัย ศักดิ์ธนอัมพร	ผู้ช่วยผู้อำนวยการการธนาคาร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
3. คุณวีรบุรพ์ เลิศวรวนิช	ผู้ช่วยผู้อำนวยการธนาคาร ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

ภาคผนวก ช

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง ความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารจัดการ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามนี้ทุกข้อตามความเป็นจริง โดยผู้ศึกษาขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้จากการท่านจะถือเป็นความลับ และนำไปใช้เพื่อประโยชน์ทางการศึกษาเท่านั้น

แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน และได้รับความคุณท่านมากที่สุด

วรรณวิไล ศรีปัญญาวิชญ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับท่านมากที่สุด

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี	☐ 25 - 35 ปี
☐ 36 – 45 ปี	☐ 46 – 55 ปี
☐ มากกว่า 55 ปี	

3. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี

4. อายุการทำงานที่ธนาคารพาณิชย์ไทยจำกัด (มหาชน)

☐ 1 – 5 ปี	☐ 6 – 10 ปี
☐ 11 – 15 ปี	☐ 16 – 20 ปี
☐ มากกว่า 20 ปี	

5. ตำแหน่งงาน

☐ เจ้าหน้าที่	☐ เจ้าหน้าที่อาชูโส
☐ ผู้จัดการ	☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ

6. อัตราเงินเดือน

☐ ต่ำกว่า 15,000 บาท	☐ 15,000 – 25,000 บาท
☐ 25,000 – 35,000 บาท	☐ มากกว่า 35,000 บาท

7. ฝ่ายงานที่สังกัด

☐ ฝ่ายการธนาคาร	☐ ฝ่ายสินเชื่อทั่วไป
☐ ฝ่ายธุรกิจบัตร	☐ ฝ่ายวางแผนกิจ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแบ่งเป็น
5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด หาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ข้อ	ความผูกพันต่อองค์กร	ระดับความคิดเห็น					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ความรู้สึกยอมรับในค่านิยมและเป้าหมาย							
ขององค์กร							
1.	ท่านให้ความสำคัญกับค่านิยม ความเชื่อและวัฒนธรรมขององค์กร						
2.	ท่านยอมรับในนโยบายการบริหารขององค์กร						
3.	ท่านยอมรับวิธีการทำงานขององค์กรและสามารถปฏิบัติตามให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน						
4.	ท่านทำงานโดยคำนึงถึงเป้าหมายขององค์กร เป็นหลัก						
5.	ท่านวางแผนงานและทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร						
6.	ท่านกระตุ้นให้เพื่อนร่วมงานทำงานเพื่อนำองค์กรไปสู่เป้าหมาย						
7.	การทำงานของท่านเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา						
8.	การทำงานของท่านเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน						
9.	ท่านมีจุดยืนที่ชัดเจนในการแสดงความคิดเห็นต่อปัญหาโดยแบ่งที่เกิดขึ้นในองค์กร						
10.	ท่านให้ความสำคัญกับการกิจที่ต้องปฏิบัติร่วมกันภายในองค์กร						

ข้อ	ความผูกพันต่อองค์กร	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ความรู้สึกเต็มใจที่จะช่วยเหลือองค์กรเพื่อให้ ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย						
11.	ท่านมีความตั้งใจที่จะใช้ความรู้ ความสามารถอย่างเต็มที่ในการพัฒนาองค์กร ไปสู่ความสำเร็จ					
12.	ท่านทุ่มเทแรงกายแรงใจเพื่อให้องค์กรประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย					
13.	ท่านเต็มใจปฏิบัติงานนอกเวลา เพื่อให้งานเสร็จทันตามกำหนด					
14.	ท่านพร้อมแก้ไขทันทีด้วยความเต็มใจหากงานในองค์กรที่ท่านรับผิดชอบมีข้อผิดพลาด					
15.	ท่านเต็มใจที่จะปฏิบัติงานทั้งงานที่อยู่ในความรับผิดชอบโดยตรงและนอกเหนือความรับผิดชอบ					
16.	ท่านยินดีเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงาน					
17.	ท่านได้ทำงานที่มีความสำคัญ และสามารถสร้างความสำเร็จให้กับองค์กร					
18.	ท่านให้ข้อเสนอแนะและแก้ไขที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร					
19.	ท่านเสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวมขององค์กร					
20.	ท่านได้รับการยอมรับในเรื่องความยั่น อดทน ทุ่มเท เพื่อความสำเร็จของงาน					

ข้อ	ความผูกพันต่อองค์กร	ระดับความคิดเห็น					
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
ความรู้สึกประ_ETH_อนาทีจะคงอยู่เป็นสามาธิക							
ขององค์กร							
21.	ท่านรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรนี้						
22	ท่านคิดเสมอว่า องค์กรแห่งนี้เป็นองค์กรที่มีความ มั่นคง						
23.	ท่านรู้สึกมีเกียรติ และภาคภูมิใจในตำแหน่งงานที่ ปฏิบัติอยู่						
24.	ท่านสามารถก้าวหน้าในสายอาชีพ หรือตำแหน่ง งานต่อไปในองค์กร						
25.	ท่านมีความผูกพันและรักที่จะทำงานกับองค์กรนี้ ตลอดไป						

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

โปรดแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความผูกพันของพนักงานต่อองค์กรธนาคาร
ทหารไทยจำกัด (มหาชน)

ขอขอบพระคุณที่ท่านได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามอย่างดี

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางวรรณวิໄโล ศรีปัญญาวิชญ์
วัน เดือน ปีเกิด	9 สิงหาคม 2510
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ ปี 2532
สถานที่ทำงาน	ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่
ตำแหน่ง	ผู้จัดการ